

XIV. évfolyam 8. szám

260 Ft

Híradó

Pécel-Isaszeg-Gödöllő Kistérségi Kulturális és Közéleti Folyóirat

2009. november

„Te érted az
öregeket és tol-
mácsuk leszel”

SZISZI –
az isaszegi
oktatóközpont

Az élet
folytatódik?

Ősök sírjai
Pécelen

Mi van az ajtód
mögött?

A Rádayak
ihletése

Gondolatok a
demokráciáról

**Dr. Loján András és
Dr. Dömösi Réka
Rózsika nénivel**

Dózsa György Művelődési**Otthon és Múzeumi Kiállítóhely**

2117 Isaszeg, Dózsa György u. 2., Tel.:

28/582-055, fax: 28/582-056

e-mail: isaszegmuvothton@citromail.hu,

web: www.dozsamuvothton.atw.hu

November 2. 9.30-10.00 ÚJ! – Ölbéli dúdoló – ölbéli játékok 0-3 éves korig – ingyenes bemutató foglalkozás. Szeretettel várunk minden énekelni, játszani szerető mamát a babájával!

Információ: Szöllősy Borbála (30/647-2800)

November 7. 18.00 Kultúr rock – élőzenei koncert a Jam Session Zenekarral

November 9. 18.00 „Hagyd a dagadt ruhát másra”

„Az egyensúly megtalálása az önmegvalósítás, a család és a munka között, nőknek!”

Beszélgetés Vidi Ritával, a www.hosnok.hu oldal főszerkesztőjével, most megjelenő könyvének apropóján.

Részvételi díj: 300 Ft/fő

November 10. 17.00 Pécel és Vidéke Takarékszövetkezet rész-közgyűlése

November 14. 8.00-12.00 Babaruha börze: baba-, mama -, gyermekruhák vására

Jelentkezés: Laci Anna (20/391-6683)

November 18. 10.00-12.00 A MÁV Nyugdíjas Szakszervezet közgyűlése

November 19. 14.00 Rendhagyó irodalomóra Weöres Sándor halálának 30. évfordulója alkalmából

November 20. 17.00 Bérces Rezsóné **kézimunka-kiállításának** megnyitója

November 21. 20.00 Erzsébet-, Katalin-bál

Sztárvendég: Keresztes Ildikó

Bővebb információ a plakátokon.

November 28. 19.00 Oscar – zenés bohózat 2 felvonásban a dunakeszi Oscar Színtársulat előadásában

Bővebb információ a plakátokon

November 29. 16.00 A **Gaudium Carminis Kamarakórus éves koncertje** vendég együttesek közreműködésével

December 1. Rendhagyó fizikaóra – 2009 a csillagászat éve jegyében

Szolgáltatások:

November 2. 18.00 KRESZ-tanfolyam; jelentkezés és tájékoztatás

November 9. 11.00-13.00 A.S.A ügyfélszolgálat a Művelődési Otthon előterében

Kiállítások:

Október 20-tól November 15-ig Bereczky Ildikó „Pontokból” című grafikai kiállítása

November 20-tól Bérces Rezsóné kézimunka-kiállítása

ÚJ! – Minden kedden 10.15-kor **Csiribiri torna** – 40 perces mozgásfejlesztő foglalkozás 1-3 év közötti gyermekek számára speciális tornaszerekkel, játékos gyakorlatokkal, mondókákkal

Részvételi díj:

850 Ft/alkalom, illetve 7500 Ft/10 alkalom (bérlet)

Információ: Virágh Orsolya (70/456-4312; szilas.zene@gmail.com)

A programok változtatásának jogát fenntartjuk!

Verseckyné Sziki Éva igazgató

Gödöllői Királyi Kastély

2100 Gödöllő, Grassalkovich-kastély

Tel.: (28)410-124, Fax: (28)423-159

E-mail: informacio@kiralyikastely.hu

Honlap: www.kiralyikastely.hu

Barokk Színház

2009. november 7, este 7 óra

Donizetti: Rita

A Magyar Állami Operaház előadása

Szereplők:

Rita: Váradi Zita

Beppe: Kiss Tivadar

Gasparo: Szegedi Csaba

Rendező, koreográfus, díszlet és jelmez: Bata Rita

Cimarosa: A karmester

Szereplő:

Karmester: Szegedi Csaba

Közreműködik a Magyar Állami Operaház Zenekara

Karmester: Köteles Géza

Jegyár: 3.500 Ft; nyugdíjas, diák: 2.500 Ft

Jegyek vásárolhatók:

Gödöllői Királyi Kastély

Erzsébet királyné és a divat Czédly Mónika ruharekonstrukciói. Időszaki kiállítás a Gödöllői Királyi Kastélyban

2009. november 14 – 2010. január 3.

Erzsébet királyné kora legszebb asszonya volt, sudár alkattal, 173 cm-es magasságával, 50 cm-es derekával elbűvölte kortársait, és rajonganak érte ma is. A legelőkelőbb párizsi, bécsi és pesti szabók boldogok voltak, ha dolgozhattak számára. Nem követte szolgáian a legfrissebb divatot, mindig átszűrte a saját ízlésén. Nem volt divatdiktátor, de mégis sokan utánozták hajviseletét, lovaglőöltözetét. Festmények, fényképek sokasága őrizte meg utolérhetetlen eleganciáját, amelyek alapján Czédly Mónika, a D'Elia szalon vezető tervezője újraálmodta, és a 19. századhoz hasonló anyagokból, aprólékos munkával rekonstruálta néhány viseletét. A krinolinok, gyönyörű kosztümök betöltik a kiállítóteret, amelyet a királyné képeinek reprodukciói, öltözködési szokásainak ismertetése, és néhány, az ő tulajdonából származó, eredeti ruhadarab egészít ki.

A kiállítás kurátora: F. Dózsa Katalin.

A kiállítás megtekinthető a kastély Lónyay- és Lovas termeiben, a földszinten, az állandó kiállításra érvényes belépőjeggyel, vagy egyedi belépővel.

Egyedi belépőjegy ára: 600 Ft

Diákoknak, nyugdíjasoknak: 300 Ft

TARTALOM

Programajánló	2
„Te érted az öregeket és tolmácsuk lesz”	3
SZISZI – az isaszegi oktatóközpont	4-5
Templomunk búcsúja	6
Zene és búcsú a sportpályán	6
Kránitz Imre plébános	7
Halhatatlan	8
Az élet folytatódik?	9
Ősök sírjai Pécelen	9
Játsszunk színházat!	10
Mi van az ajtód mögött?	11
Ünnepség Isaszegen	12
Gondolatok a demokráciáról	13
Az orvos mint gyógyszer	14-15
Finnországban jártunk	16
A Rádayak ihletése	17
Hajléktalan sorsok	18
A csúcsra vezető út is az első lépéssel kezdődik	19
Keligerné Nyerges Erika: Esti séta	19
Hercegnők, lányok, divat	20
Keligerné Nyerges Erika: Ősz és tavasz között	20
Bábszínház a péceli Szamóca	
Gyermekházban	21
A klubban történt	22-23
2010 – Európai év a szegénység ellen	24
A Fény-ESE szociális Központ Alapítvány 2008. évi közhasznúsági jelentése	24-25
1 százalék – köszönet	25
Őszi kalandozások	26
Autópálya fejlesztések	27

Lapunk következő, ünnepi dupla száma 2009. december 16-án jelenik meg.

„Te érted az öregeket és tolmácsuk lesz”

Rudi bácsi feküdt az ágyon. Rózsi néni jajgatott. Minket is ő jajgatott át a szomszédból. Mamácska tükröt tett Rudi bácsi szája elé, és megállapította: meghalt. Megigazította a szemét.

Stoltzer Rudi bácsi már nem lát engem – ijedtem meg a gondolatomtól. Nézem az arcát, és vártam, hátha megszólal, mint Gábor, ha halottasat játszunk.

Még Schnell doktor érkezése előtt hazaküldött a mama. Megmutattam Gábornak az ebédlő nagyszőnyegén, milyen a halál. Ő is bepróbálta, de csak másodjára sikerült, mert nem jól tartotta a nyakán a fejét.

A mama szerint Rudi bácsi szép kort élte. – Nyolcvan év – sóhajtott –, szegény édesanya negyvenkilenc volt!

– Hány éves, aki öreg? – kérdeztem a mamát. De ő nem hagyta abba a sírást, pedig Rudi bácsi nagyon utálatos, veszekedős volt, azt a két tyúkot is agyonütötte, akik átmásztak hozzá a kerítés alatt.

Rózsi néni aztán sokat járt el hozzánk délutánonként. Állandóan Rudi bácsi szépségéről és jóságáról beszélt a mamának. Főleg azt mondta: Rudikám.

Becsuktam a szemem, és szép lett. Katonának, tűzoltónak, sőt az ágyon is megszüpülhetett, míg készítették a Mennycsónakba.

Bea néni is besegített neki a délutáni tanyázásnál a dicséretetekbe. Bea néni az apukáját festette csodálatossá. Báró Szemancsik Jenőt. Bea néni a Bod Péter utcai pincelakásba telepítették ki, apukájának festményét nem vitték utána, ezért be kellett csukni a szemem, ha látni akartam Jenő bácsi délceg termetét lóháton.

Nagyon szerettem hallgatózni és továbbszólni a hallottakat. Mikor látsz egy felnőttet, érzed, sok ember-történet gyűlt össze benne. Pláne, ha öreg a felnőtt.

Nekünk nem voltak saját öregjeink. Egyszer Ilma nénire rápróbáltam ismeretlen Regina nagymamám, de Gábor szerint egy apácának nem lehet gyereke. Így jártam doktor gróf Mote-

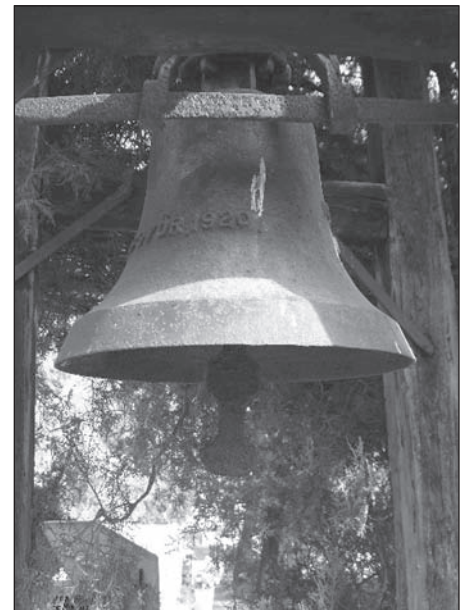
sinszky Károllyal is – aki ugye plébános lévén – egyik nagyapám sem lehetett.

Ez a nagyszülő nélküli gyermekkor tette, hogy képzeletvilágomban az öregség – mint Rudi bácsi – megszépült.

Amikor nyolcvanhat éves édesapám a konyhába hozta be a reggelihez az ágya melletti kacsát, nevetve rászóltam:

– Lajoskám, ne hülyéskedj korán reggel!

Kék szeme huncutra váltott, és hallottam, lehúzza a végét. Édesapámban is sok ember gyűlt össze, legjobban mamát

szerettem benne és magamat. És ahogy a rendszert kirakja reggelenként a tányéron a kenyér-, a sajt-, a paprika-, a parizerfalatokból, és kiszabja hozzá a tejeskávé kortyait a tablettákkal. Olyan a tányérja, mint „Az élelmiszeripar huszonöt éves távlati népgazdasági terve”, amelyet Babos miniszterhelyettes elvtárs – neve nélkül – bementet a rádióba. Olyan volt a tányérja, mint én és a magam rendje. Pontos és értelmes terv szerinti. Amíg lehetett, néztem. Örülök, hogy egyre inkább hasonlítok rá. Legalább a reggeliknél.

Némethy Mária

ESE Híradó kistérségi közéleti és kulturális havi folyóirat a civilekért

A lap ára: 260 Ft

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 2119 Pécel, Pihenő u. 2. Telefon/fax: (36)28/454-076, (36)28/454-077 • www.egymast-segito.hu • e-mail: ese@vnet.hu, • Kiadja: Egymást Segítő Egyesület (ESE) • Felelős kiadó: Némethy Mária • Olvasó szerkesztő: Rádi Zoltán • Felelős szerkesztő: Apróné Orosz Margit • Szerkesztőbizottság: Apróné Orosz Margit, Bense Balázs, †Cser László, Cserepes Tímea, Csontos Tamásné, Durkó Sándor László, Fábrián Lászlóné, Hídvéghy Margit (fotó), Ivánkovics Zoltán, Némethy Mária, Parajdi Olga, Szabó Zoltán, Tasnádi Katalin, †Barna Topurek Tamás • A folyóiratban megjelent cikkek tartalmáért egyszemélyben az írója a felelős. • Nyomás: Manuta nyomda, telefon: (36)30/636-0336 • Nyomdai előkészítés: Tökéletes Másolat, www.tokmas.hu • Engedélyszám: B/PMF1393/P/1994 HU ISSN 1785-2013 • Megjelenik minden hónapban. ESE isaszegi telephelye: Alemany Erzsébet Segítő Ház 2117 Isaszeg, Nap u. 2/b. Tel./fax: (36)28/582-425, (36)28/582-426, e-mail: aesh@invitel.hu

SZISZI – az isaszegi oktatóközpont

Interjú Keresztúri Jusztinával és Keresztúri Sándorral

Isaszegen 1997 óta működik a SZISZI, a Gábor Dénes Iskola. Az elmúlt években sok-sok változás és fejlesztés történt, az iskola neve is megváltozott szeptember 1-jétől: Gábor Dénes Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Számítástechnikai és Informatikai Szakközépiskola és Szakképző Intézmény. A névváltozáson túl vajon mi történt még a SZISZI-ben? Kérdésimre Keresztúri Jusztina főigazgató asszony és Keresztúri Sándor, a többcélú intézményt fenntartó Isaszegi „Gábor Dénes” Számítástechnikai és Informatikai Oktatóközpont Alapítvány kuratóriumának elnöke válaszolt.

– Bár személyesen rég találkoztunk már, de a péceli és isaszegi oktatási intézmények életét folyamatosan igyekszem figyelni, követni. Az intézmény neve nemrégiben még hosszabb lett, ez azt is jelenti, hogy még több intézmény működik a SZISZI-ben?

– A tíz éves évfordulón, 2007-ben határoztuk el, hogy a képzésünket kibővítjük általános iskolai képzéssel, és akkor már terveztük, hogy óvodánk is lesz – kezd a választ Jusztina. – Már ekkor módosítottuk az intézmény alaptó okiratát, a működési engedélyt és felvettük új nevünket: Gábor Dénes Óvoda, Általános Iskola, Számítástechnikai és Informatikai Szakközépiskola és Szakképző Intézmény. Az általános iskola már 2007 őszén indult, az óvodánk pedig most, 2009. szeptember 1-jétől. Az idén ismét módosítottuk az Alapító Okiratunkat, és a nevünket is, mivel a jövő év őszén szeretnénk gimnáziumi osztályt is indítani. Tehát most a nevünk hivatalosan: Gábor Dénes Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Számítástechnikai és Informatikai Szakközépiskola és Szakképző Intézmény.

– Kezdjük talán a legkisebbekkel. Hány gyermek jár az óvodátokba, melyik épületben vannak a kicsik?

– Tizenöt jelentkezőnk volt, most tizenhárom kisgyermek jár az óvodánkba egy vegyes csoportba. Két óvónőnk és egy dadus nénink foglalkozik velük. Helyileg a vendégházunk földszintjén alakítottuk ki a csoportszobát, a fektetőt, és a mosdókat is a kicsik méretéhez szabtuk. Nagyon sok játék került elő vadonatúj ismerősök padlásáról, úgyhogy rengeteg játékunk van. Egy nyugdíjas óvó nénivel kezdtünk, aki egy hónapot volt itt, és negyven éves tapasztalatát adta át a fiatalabb kolléganőnek.

A filozófiánk, hogy elsősorban szeretni kell a gyerekeket, kedvükbe kell járni. Nagyon örülünk, mert sikerült „anya-szívű” munkatársakat találni.

– Hasonló alacsony létszámmal működik az általános iskolátok is? Hány osztályotok van most?

– A kis létszám jellemző az általános iskolánkra is, maximum 16-18 fő van egy osztályban. Az általános iskolánk 2007 szeptemberében indult, akkor volt egy első, egy-egy ötödik és hatodik osztályunk. Most a hatodikosok már nyolcadikba járnak. Kiváló kis csapat, hisz az osztály átlaga 4,4 volt a múlt tanév végén. A három éve kezdett elsőseink – akik most harmadikosok – szintén kiválóan teljesítenek. A tavalyi tanév végén, ha számosítjuk a szóveges értékeléseinket, jeles átlaggal zárták az évet, és a 18 gyerekből nyolcan kitűnően teljesítettek. A mostani másodikaink teljesítménye is kiváló volt a tanév végén. Több kisdíák végzett kiváló minősítéssel, lett kitűnő. A hozzánk járó gyerekek nagyon sokat játszanak – folytatja Jusztina hangjában sok-sok szeretettel. – Az óvodából átkerülve még húsz-huszonöt percen túl nem nagyon tudnak figyelni a kis iskolások, és ehhez igazítottuk a pedagógiai

programunkat is. A tanító nénik mellett ott van egy pedagógiai asszisztens, és azt a gyereket, aki elfáradt kiviszi a teremből, aki futkározhat, játszhat egy kicsit, és utána nagyon eredményesen lehet vele tovább foglalkozni. Az oktatásunkat szeretnénk eredményessé tenni, iskolaotthonos rendszerben tanítunk. Ugyan ennek is van rendje, azonban ez nálunk nem kőbe vésett, a pillanatnyi helyzethez kívánunk alkalmazkodni különösen az elsősöknél.

– Személyre szabottan történik a gyerekekkel való foglalkozás – fűzi hozzá Sándor –, a kis csoportokban a gyerekek tudásához, képességeihez, fejlődésük tempójához tudjuk igazítani az oktatás rendjét. A gyerekeink nagyon hamar kiválóan tudnak olvasni, már az elsősök, a másodikosok is könyvtárba járnak. Ez manapság ritkaság. Talán ennek is köszönhetjük a jó eredményeket.

– Hozzátartozik – folytatja ismét Jusztina –, hogy jól felszerelt a könyvtárunk, és van egy könyvtárosunk, aki a tanórákra előkészít könyveket, hanganyagokat. A tanév minden percében működik. A gyerekeket igyekszünk mihamarabb rászoktatni az olvasásra, ami nem csupán a tananyag olvasását jelenti. Azért találtuk ki a gimnáziumot, mert nem szeretnénk ezt a nagyon jó képességű társaságot elengedni. Rendkívül jó a közösség, a gyerekek indulnak versenyeken, táncolnak, szavalnak, futnak...

– Nagyon fontosnak tartom – veti közbe Sándor –, hogy a gyerekeink sokoldalúak és nagyon pozitívak – ez manapság ritkaság.

– Hány általános iskolás gyermek tanul most nálatok? Mind a nyolc évfolyamon van osztályotok?

– Negyedik osztályunk nincs most. Évfolyamonként egy-egy osztályunk van, kivéve a második osztályt, ott egy 16 és egy 13 fős osztályunk van. Összesen 115 gyerekiünk van az általános iskolában, nyolc osztályban – összegzi Jusztina a számokat. – A nyári fejlesztéseknek köszönhetően felépült az általános iskolánk új épülete nyolc tanteremmel, kiszolgáló egységekkel és a berendezése is megtörtént. Tizenegy általános iskolás tanárunk van. A középiskolából néhány pedagógus áttanít, természetesen azok, akik általános iskolai képesítéssel is rendelkeznek.

– A kompetencia alapú oktatás és a nem szakrendszerű oktatás nálatok hogyan működik? – kérdésemre ismét a főigazgató asszony válaszol:

– Ezek nálunk is vannak, csináljuk. Bár tavasszal az Oktatási Hivatal nálunk tartott ellenőrzése során megállapították, iskolánkban nem teljesen úgy működik, mint a nagykönyvben megírták, de elismeréssel szóltak munkánkról. Szóval nálunk kiscsoportos oktatás folyik. Sokszor még ezeket a 16-18 fős csoportokat is megbontjuk, a nehezebben haladókkal, a fejlesztésre szorulókkal foglalkozik a pedagógiai asszisztens, miközben a gyorsabbakkal tud tovább haladni a pedagógus. Ötödik és hatodik osztályban nekik bizonyára nem lesz szükségük további foglalkozásokra.

Persze a jogszabályoknak megfelelően a kijelölt napokon nálunk is van nem szakrendszerű oktatás.

– A kiscsoportos nevelésnek annyira sok előnye van, hogy nem is értjük az állami finanszírozás miatt a nagy létszám felé próbál-ja terelni a közoktatási intézmények fenntartóit – *jegyzi meg csöndesen Sándor.*

– *Az iskola pedagógiai programjában láttam, hogy sajátos nevelési igényű tanulók oktatását is vállalja az iskola.*

– Van logopédusunk – *sorolja Jusztina* –, fejlesztő pedagógusunk és gyógypedagógusunk is. Sajátos nevelési igényű gyerekek oktatására-nevelésére is felkészültünk. Sajnos elég gyakran előfordul, hogy súlyos tanulási zavarai vannak a hozzánk kerülő gyerekeknek. Mozgássérült tanulóink is vannak, mivel akadálymentesített az iskolánk, őket is tudjuk fogadni.

– *A számítástechnikai, informatikai képzésben történt változás?*

– A középiskolai képzésünkben csak annyi a változás, hogy folyamatosan alkalmazkodunk a számítástechnika nagy iramú fejlődéséhez, folyamatosan korszerűsítjük a gépeinket. Idén is nyertünk pályázaton 32 gépet. A szakma is átalakult. Amikor elkezdtük 1997-ben, akkor még programozó, számítástechnikai szoftver üzemeltető, számítógép kezelő szakmákat tanítottunk. Új szakma intézményünkben ettől az évtől a web-mester, informatikai rendszergazda. Ez tulajdonképpen nem jelent nagy változást, inkább csak az országos képzési jegyzék szerinti új névhasználatot. Újdonság még az is, hogy a jellel érettségiző diákjaink automatikusan megkapják az ECDL bizonyítványt. Jelenleg 23-an vesznek részt a szakképzésben, a szak-középiskolában 215-en tanulnak, 7 csoportban.

– *A gimnáziumi oktatást hogyan tervezitek indítani?*

– Egy évfolyammal kívánunk indulni 2010-ben általános tantervű gimnáziumi osztállyal. Az osztálylétszám maximum 25 fő lesz. Két idegen nyelvet szeretnénk majd oktatni. A tervek szerint felmenő rendszerben töltjük fel az évfolyamokat. Ez tulajdonképpen nem jelent majd túl nagy változást, hisz a kilencedik és a tizedik évfolyamon most is általános képzést kapnak középiskolásaink.

– *Kell fizetniük térítési díjat az ide járóknak?*

– A plusz szolgáltatások miatt kérünk térítési díjat. Ezek a szolgáltatások: általános iskolában is oktatunk idegen nyelvet, táncot, informatikát első osztálytól, ötödiktől emelt óraszámú tanítjuk az idegen nyelvet. A középiskolában csoportbontásban, emelt óraszámú oktatjuk a matematikát, a nyelvet és az informatikát. Ha szükséges, felzárkóztató órákat is adunk. Tizedik osztálytól második idegen nyelv tanulását ajánljuk a gyerekeknek szakkör keretében. A térítési díj összege 8000 Ft a középiskolában, 15000 Ft az általános iskolában és az óvodában.

– *Ez tudom, nem számít magas összegnek a többi alapítványi intézményben fizetendő díjakhoz képest. Azért mégis érdekelne, nem jelent gondot a fizetés a szülőknek?*

– Az a tapasztalatunk, hogy a térítési díjunk egy átlagos család számára megfizethető. A szakközépiskolában eddig még mindig volt levelező tagozatunk. Sajnos az idén kevesebben jelentkeztek, nem jött össze egy osztály – *válaszolja Sándor.* – Vélhetően ennek oka a jelenlegi gazdasági helyzet is. Örülünk, hogy az elmúlt években sok isaszeginek biztosítottuk a munkahely megtartását az érettségivel, a szakmai képzéssel. Büszkéek vagyunk rájuk, igen szép eredménnyel vizsgáztak munka mellett, sokan közülük vállalták a továbbtanulást is.

– *És most álmodtok tovább. Tervezitek egy bölcsőde építését. Miként, hogyan, mekkora bölcsődét építenek?*

– A gondolattal már rég foglalkozunk – *kezdi a választ Sándor* –, és tavaly tavasszal, amikor a pályázati kiírás megjelent, azonnal elkezdtük a tervezést. Az első forduló pályázati anyag benyújtása-kor már kezünkben volt a jogerős építési engedély. A pályázatunk címe: Környezettudatos Fészek. Az új épületünkben 60 férőhelyes bölcsődét tervezünk. Három gondozási egységben, egységenként két gyermekszobában – ezek mérete 40 négyzetméter körüli – 10-10 gyermek lesz majd. Két egységben 40 gyermek bölcsődei ellátását tervezzük, egy egységben az egyéb szolgáltatások igénybevitelére lesz lehetőség. A gondozási egységekhez tartoznak még a gyermekszobákon kívül mosdók, öltözők, előterek. Természetesen az új épületben további szükséges helyiségek is ki lesznek alakítva, így például játéktároló, gépészeti helyiség, főzőkonyha stb. Az épület nettó alapterülete a tervek szerint 600 négyzetméter.

A pályázatunk címében a „környezettudatos” kifejezés a különféle megoldásokat takarja, például geotermikus hőszivattyúk által termelt hővel működik majd az épület fűtési rendszere. Nagyon fontos, hogy az épület teljesen akadálymentes lesz a mozgás-, látás- és egyéb sérültek részére. A gondozási egységek külső bejáratokon keresztül is megközelíthetők.

A megvalósítási ütemterv szerint 2011. márciusában lesz az átadás. Reményeink szerint (és ha az időjárás is engedi) 2010. szeptemberéig szeretnénk elkészülni. Az alapítvány 50 millió forint önrészt biztosít, a pályázati forrás 246 millió forint. A

szerződéskötéshez dokumentációt néhány napon belül benyújtjuk, várhatóan a szerződéskötés még novemberben megtörténik.

– *Gyönyörű a terv, hatalmas a megvalósításhoz szükséges összeg. A pályázati lehetőségeken felül kaptok támogatást, magánszemélyektől, cégektől is?*

– Ezek mára már elolvadtak. Sajnos egyre nehezebb pénzt szerezni – *jegyzi meg Sándor.* – Ezelőtt pár évvel az oktatási miniszter azt mondta, egyedüli diszkriminált oktatási intézményi fenntartók az

alapítványok. Alapítványi fenntartóként kiegészítő támogatást sehonnan nem kapunk. A szülőktől is csak keveset tudunk kérni. A működéshez szükséges pénzt előteremteni nagyon-nagyon nehéz. Mindezek ellenére a felvállalt feladatot – felügyelő szerveink által is elismerten – kiválóan teljesítjük.

– *Mi nem csatlakoztunk egyetlen TISZK-hez (Térségi Integrált Szakképző Központ) sem – közli Jusztina.* – Nem látjuk, jól működik-e egyáltalán, nem találtuk meg a módját, hova, miként kapcsolódhatnánk. Ez azt is jelenti, hogy a szakképzési hozzájárulást már nem kapjuk meg. Egyedül az szja 1%-át kapjuk meg, ennek összege éves költségvetésünkhöz képest elenyésző.

– *Csodálatos intézmények, mesés szép álmok. Esetleg szerepel még valami a terveitek közt, amiről nem beszéltek?*

– Nagyon sok minden szerepel még álmainkban. Kicsi már a középiskolai épületünk, hosszú távú terveinkben új épület építése szerepel, a jelenlegiben működne majd az általános iskola. A nyáron megvásárolt egy hektáros területen sportpályákat, szabadtéri színpadot szeretnénk építeni.

Sándor sorolja, mi mindent szeretnének még, majd körbevezet az oktatóközpont épületein. Sétánk közben kiderül, hogy a nyáron még megépült egy 150 négyzetméteres szabadtéri foglalkoztató, autók számára parkoló helyeket alakítottak ki, az általános iskola környékén rendezték a terepet, parkosították. Nagyon szépen épül-szépül az oktatóközpont. Kívánom, legyen energia a további fejlődéshez.

Apróné Orosz Margit

Templomunk búcsúja

A templom vallási és közösségi életünk egyik központi színtere. Itt zajlanak a hívó ember életének fontos szertartásai: a keresztelés, az elsőáldozás, a bértálás, az esküvő. Itt nyernek igazi értelmet nagy ünnepeink is: a karácsony, a húsvét, a pünkösd, melyeket ugyan otthon is megünneplünk, de igazi fényüket és méltóságukat a templomi szertartás adja. A templom tehát közösségi hely. Az adott egyházközség közösségi ünnepe a templom búcsúja.

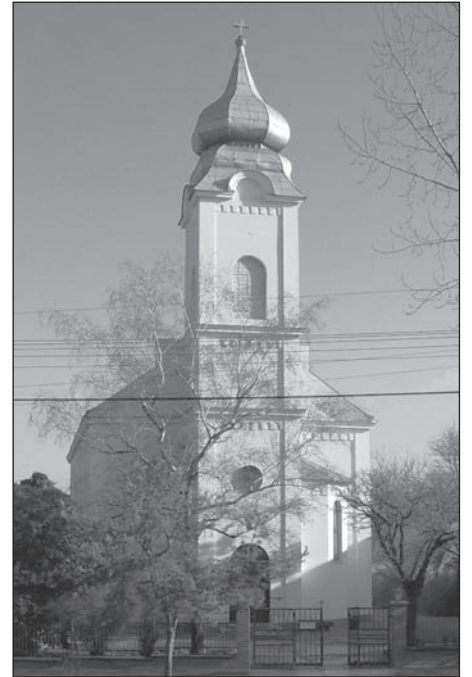
Ezen gondolatoktól vezéreltetve a péceli egyházközségben felvetődött a kérdés, hogy vajon elég-e a búcsú megünneplésére a szentmisén való részvétel. A kérdésre adott válasz a péceli búcsú napjára, október 11-re a templomba szervezett egész napos programsorozat volt.

A 10 órakor kezdődő ünnepi szentmisét táncház követte, élő zenésző mellett, majd közösségépítő játékok következtek. Az ebéd helyben készült. Egy nagylelkű

adományozó jóvoltából lehetőség volt mindenkinek vendégül látni egy tányér pörkölttel. Süteményt, üdítőt mindenki maga tett a közös asztalra. Ebéd után az ESE Pitti Katalin Idősek Klubjának programjain is rendszeresen szereplő Barabás Csaba jóvoltából egy 1920-ban készült péceli vonatkozású film került levetítésre. Ezután az Európában történt első Szűzanya-jelenésről nézhettünk meg egy rövidfilmet. Három óra körül közös imával, énekkel zárultak a „hivatalos” programok. Három után kötetlen beszélgetés, játék következett egészen este hat óráig.

Ezúton szeretném megköszönni a szervezők áldozatos munkáját, nagyon jó hangulatú nap kerekedett. Fontos a könnyedebb, kötetlenebb együttlét, ugyanis nagyon erős közösségépítő ereje van az ilyen programoknak. Ezen a napon valóban épült a péceli közösség.

Bense Balázs

Zene és búcsú a sportpályán

Ebben az évben kerekedett először a péceli búcsú kétnaposra, mely a Péceli Spartacus Sport Egyesület, legfőképpen Dolhai András szervezésében jöhetett létre. A körhinták és a bazárosok mellett a színpadon mind a két napon színes programok várták a kilátogatókat, visszaidézve ezzel a hagyományos búcsú hangulatát, ahol a „komédiásoknak” is főszerep jutott.

Az idei búcsú azért volt más, mint a többi, mert az embereknek nemcsak a pénzköltés jutott eszébe, hanem, hogy ez egy jó program, akár az egész családnak. Sokan nézték a műsort, hisz mindenki találhatott kedvére valót. Szombaton fellépett a Városi Cigány Önkormányzat a műsorával, ezután Zsinka Zsanett énekelt, valamint a Városi Zeneiskola növendékei is zenéltek nekünk. A szombat estét a

Regélők énekegyüttes műsora, tűzijáték, valamint a Blues\$Fire és a Fitness Rock zenekarok koncertje zárta. Vasárnap délelőttre igencsak elromlott az idő, de délutánra sokak öröme az eső elállt, így igazi búcsúhangulat kerekedhetett, még a hideg ellenére is. A színpadon láthattuk Bangó Istvánt és népi zenekarát, a Tornádó táncsoport rock and roll bemutatóját, a Zeneiskola musical műsorát, a Sens dance táncstúdió táncosait, valamint a Deppo R.N.B Beat Box és a Megvalósult Álmodók rock zenekar koncertjét. Az estét és az idei búcsút karaoke party zárta.

A szervezők nagyon jól tették – időt és energiát nem spórolva –, hogy két naposra bővítették ezt a hagyományörző városi rendezvényt!

Cseri Katalin

A Petőfi Sándor Férfikar karácsonyi hangversenye

December 12-én szombaton du. 3 órakor

Helyszín: Római Katolikus Plébánia
Pécel, Szent Imre körút 8.

Műsoron: magyar népdalok, Bárdos, Bartók, Kodály, Verdi művei, valamint magyar, német és angol karácsonyi dalok.

Közreműködnek:

Ágoston Viktória, Szilágyiné Szalai Zsuzsanna

A hangversenyen bemutatásra kerül a kórus karácsonyi dalokat tartalmazó új CD anyaga.

A belépés díjtalan.

Kránitz Imre plébános

Gyermekkori emlékeim kötődnek Rákoscscaba-Újtelep Árpád-házi Szent Erzsébet templomához.

1935-ben, születésem évében költöztek szüleim az akkor még Schell-telepnek nevezett Rákoscscaba-Újtelepre, ahol talán éppen hogy befejeződött az újtelepi templom építése. Nem emlékszem, mikor lehetett, hogy édesanyám és nővéreim társaságában vasárnap szentmisére mentünk, de azt hiszem már nagyon kicsi koromban is jártam ott. Az első templomi emlékem mégis az Öreg-Csabai Nepomuki Szent János templomhoz kötődik. Magam nem is emlékszem, csak édesanyám elbeszéléséből ismerem, hogy állítólag egy korombeli csöpp kislánnyal puszkilodtunk a szentmise alatt... Nem szóltak meg bennünket, inkább nevetgélve mesélték az „édes” jelenetet...

Az Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletét kifejező vadonatúj templomhoz is édesanyám elbeszélései alapján kötődtek emlékeim, amolyan családi büszkeség tárgyaként. Révfy István magyar és rajz szakos tanító urunk nagyszerű oltárképe volt ez a „családi büszkeség” alapja. Szent Erzsébet széttárt köpenyéből hófehér liliomok tűntek elő, és illatoztak az idővel dacolva, télen, nyáron. És ezeket a hófehér liliomokat idősebb nővérem vitte Révfy tanító úrnak „modellként” az oltárképhez. Innen kezdődött személyes kötődésem a templomhoz. A templomot 1933-ban kezdték építeni, Kránitz Imre plébános volt az építés szervezője. Ő Öreg-Csabáról került Újtelepre és a gyönyörű hangú Bóta Lőrinc kántortanítóval olyan szentmiséket celebráltak, hogy a lélek emelésének és a művészi élménynek egyaránt forrásai voltak. (Máig emlékszem a kórusról felhangzó, hűsvéti passió, vagy az „Acélszárnyon száll az ember...” gyönyörű hangjaira. Nem tanultam latint, de ma is idézni tudom a latin mise némely szövegét.)

Később szinte állandó ministránsa lettem áldott emlékü Kránitz Imre plébános atyának. Ministrálni egy – ha jól emlékszem, harmadik rendbéli ferences szerzetes – postamester tanítót, lakásának előszobájában, ahol a fás ládán kellett egy fahasábbal ütögetve imitálnom a szentmise alatti csengettyűzést. Pedig az igazi csengettyűzés nagyon vonzó volt, hiszen a cserkész csapatban az egyik „öreg cserkész” – ha jól emlékszem, Zoli bá-nak neveztük – azt mesélte, ő azért lett ministráns, mert szerette rázni a csengőt...

Nos, rendesen meg is tanultam, mi a teendőm jobbos illetve balos ministránsként, az fel sem merült, hogy egyedül mit és hogyan kell tennem, mert elő sem fordult az első időben, hogy ne ketten vagy négyen ministráltunk volna.

A világháború utáni politikai változások azonban elérték a templomunkat is... Emlékszem, 1948-ban, az Úrnap körmenethez, még a demokratikus rendőrség díszgyenruhás kíséretet adott (a postamester veje volt a helyi rendőrség egyik vezetője), de a „fordulat éve” mindent megváltoztatott. Például egyre fogytak a ministránsok. Egyszerre csak egyedül maradtam... Fogalmam sem volt arról, mit is kell tennem egyedüli ministránsként. Hogy valami rendszer legyen a viselkedésemben, elhatároztam, hogy amikor nincs közvetlen tennivalóm – csengetés, misekönyv átvitele, bor és víz kitöltése stb. –, akkor én letérdelek, ha a plébános úr a hívek felé fordul... Amikor véget ért a szentmise, a hívek eltávoztak békével, a sekrestyében nevetve tanított meg a plébános úr, mit kell tennem, hogyan kell viselkednem, ha egyedül szolgállok. Mert egyhamar nemigen lesz párod... – mondta most már szomorúan a plébános atya.

Kis, keszeg legényke voltam, de édesapám arra gondolt, papír- vagy lepkesúlyban is vívni bokszolók, ezért beíratott az RMTK ökölvívó csapatához tanulni. Sajnos nem tanultam meg az edző, Pista bácsi intelmét – vagy legalább is nem

fogadtam meg –, miszerint, aki tud verekedni, az nem él vissza a tudásával, és békésebb, mint azok, akik nem tudnak. Én bizony összeverekedtem egy osztálytársammal, és győztem... Az elpáholt osztálytársam nálunk jóval idősebb bátyja viszont megvárta az egyik utcasarkon, és bambusz botjával vaktában ütött, aminek a nyoma máig látható a bal kezem gyűrűs ujján, mert a leszakadt köröm helyett korcs köröm nőtt... Felkötött kézzel nem lehetett ministrálni – tehát én is elmaradtam.

Vasárnap a szentmisén nagy meglepetés fogadott. Az összes létező ministránsruha felhasználásával tizenkét kislány ministrált. Már megint nem fogadtam meg – ezúttal édesanyámtól – a bölcs tanácsot, hogy az ember nem tarthat haragot, különösen, ha nincs igaza. Amikor már meggyógyult a kezem, sem mentem vissza ministrálni, „csak nem könyörgök a cöfösöknek, engedjenek engem is maguk közé”. Talán a politika elérte a lányos szülőket is, mert a lányok is elfogytak, és – ha jól emlékszem – egy kedve szőke kisfiú, Schalk Gyuszi folytatta a fiúk tiszteit, és ministrált a plébános úr mellett a lányok helyett.

Sok-sok év telt el ezután. Egy alkalommal Pécelre voltam hivatalos előadást tartani valahol, és korán érkeztem, hát bementem a katolikus templomba. Egy idősebb pap éppen misézett, csak én voltam rajta kívül a templomban. Ismerős volt a hangja, és örömmel ismertem fel, amikor a „hívek” felé – felém – fordult, hogy hiszen ő Kránitz Imre a templomépitő plébános...

Amikor elbocsátott a szentmise végén, nem mentem el, hanem hozzá siettem. Legnagyobb meglepetésemre megismert, és örült, hogy részese lettem aranymiséjének... Pécel valamikor Rákoscscaba filiája volt, így nem csodálkoztam azon, hogy itt találkoztunk ismét. Megtudtam, hogy 1959-ig volt az Árpád-házi Szent Erzsébet templom plébánosa, nem nyugalmas körülmények között. A templom még a világháború előtt felépült, szépen gyarapodott a hívek száma, rendszeresen misézett Rákoskerten is. De a politikai változások nemcsak a ministránsokat távolították el mellőle, hanem egyre kevesebb lett a hittanra beiratkozott tanulók száma is, végül az ötvenes évek elején megszűnt a hitoktatói státusa, elesett az ezzel járó kevéske, de mégis valamennyi jövedelemtől, szinte a szó szoros értelmében a hite tartotta benne a lelket... 1956-ban szétlőtték a templom kapuját, újra építkezni kezdett... nemcsak a templomot, de a hitéletet is...

Derűs nyugalommal és örömmel fogadta, hogy aranymiséjén egyetlen régi ismerőse vett részt. Mint mondta, az ember – ha Istent szolgálja – soha sincsen egyedül. Elbúcsúztunk, magához ölelt, és hüvelykujjával egy keresztet rajzolt a homlokomra. Máig büszkén viselem ezt a jelet – édesanyám is így búcsúzott tőlem minden lefekvés alkalmával –, pedig milyen régen kaptam édesanyámtól és Kránitz Imre plébános úrtól!

Dr. Halák László

Halhatatlan

Isten eredeti szándéka a Biblia szerint az volt, hogy az ember boldogságban és halhatatlanságban éljen a Paradicsomban. Aztán jött a bűnbeesés, és életbe lépett – ma úgy mondanánk – egy vészhelyzeti terv. Ekkor ezer év lett a limit, melyet némelyek megközelítettek, de senki nem élte túl. Aztán szép lassan csökkent az Isten által biztosított évek száma, és a Zsoltáros korára eljutott a legfeljebb nyolcvan esztendőig. Nézem az interneten, ma hány éves a világ legidősebb embere. Halogatnak szépen, de volt, aki 138 évesnek mondta magát, más 124-nek (nekik nem volt születési anyakönyvi kivonatuk), de nemrég halt meg egy 115 éves amerikai hölgy, akit szintén a legidősebbnek tituláltak, de Ő tudta is bizonyítani.

Az ember álmai között mindig ott volt a vágy a repülés mellett a halhatatlanságra is. Repülni már tudunk, de a test halhatatlanságát még nem sikerült elérni. Gyermekek körében a legkedveltebb videójátékok azok, ahol több életük is lehet, és semmi gond, egy kis meghalás, aztán jön egy újabb élet, a feltámadás.

Érdekes a különböző korok emberének a halálhoz, az elmúláshoz való viszonya. És ez nemcsak koronként, hanem földrészenként is változik.

Nemrég Kanadában egyik legjobb barátom felesége, Anikó halt meg, és kimenve temetésére egész más szokásokat láthattam, mint idehaza. Pedig ez a mai korban van, csak más földrészen. Az elhunyt a templomban volt felravatalozva, onnan vitték ki, a gyászistentisztelet után a temetőbe. Vittem anyaföldet, amit a koporsóra szórtunk, de az elhantolást már nem vártuk meg. Nem is szokta megvárni a gyásznép, hanem otthagyják a nyitott sírt a temetőben, és amikor mindenki elment, akkor földmunkagépekkel pillanatok alatt visszatölti a temetőgondnok a földet, melyre később jó esetben egy kis márványlapot tesznek, és befűvesítik. Aztán a temetőgondnok fűnyíró traktorral rendszeresen nyírja a sírokon a fűvet. Így messziről a temető olyan, mint egy golfpálya.

Akiket szerettünk, nem felejtjük el soha, még akkor sem, ha e földön többé már nem találkozhatunk velük. Ahogyan Dávid király énekelte híres gyászdalában (legjobb barátja, Jonatán elvesztésekor): „Akik szerették egymást életükben, akik kedvesek voltak egymás számára, míg ajkuk mosolyra nyílt, halálukban sem válhatnak el.”

A halál a XXI. század legnagyobb tabuja, nehezen beszélünk róla, még nehezebben éljük meg mások halálát. A mai világ embere óriási erőfeszítéssel igyekszik elkerülni a szembesülést élete végességével. Kultúránkból, hagyományainkból kikoptak,

elavultak a temetéssel, a gyásszal kapcsolatos szokásaink. Budapesten a nagy temetőkben futószalagszerűen mennek a temetések, fél óránként.

A halál ténye két fő aspektusból érintheti az embert: egy közel álló, szeretett személy elvesztésének a tényében, illetve a saját magunk halálának elfogadásában. Ez utóbbi érdekessége, hogy saját magunk halálát nem tudjuk elképzelni. Még ha készülünk is rá, de ahogy a koporsóban ki vagyunk terítve, ez életidegen.

Visszatekintve, a vallások képviselői mindig segítséget próbáltak nyújtani a haldoklónak, és a hozzátartozóknak is. A temetési szertartások, szokások pontos menetet adtak az elengedésnek, elbúcsúzásnak. A temetés, és az azt követő halotti tor szokása tulajdonképpen lehetőséget biztosított az élőknek az elhunyt személytől való búcsúzásra. Ez sokszor érzelmi felszabadulást tett lehetővé, hisz az elhunytól beszélgethettek, és a múlt emlékeit felidézve örömteli pillanatok is előkerülhettek. Persze ezt az is befolyásolhatta, hogy az elhunyt az élettel betelve ment el a minden élőknek útján, vagy idő előtt, valami tragédia folytán.

A hamvasztás örök dilemmája a kereszténységnek. Az őskeresztények kezdettől fogva igyekeztek elkerülni a pogányok „kegyeletsértő” temetkezési módját, a halottégetést. A pogányokkal ellentétben, akik éjjel temették el a halottaikat, a keresztény temetés nappal történt, és sírjaik a nyílt utak mellé kerültek. Pétert Rómában a Via Triumphalis mentén a vatikáni domb alá, Pált két mérföldre a várostól, az ostiai út mellé temették. Idővel helyhiány miatt Rómában és más városokban, ahol a talajviszonyok megengedték, föld alatti temetkezési helyeket létesítettek (katakombák).

A katakombarendszerek a várostól távol alakultak ki. Az ún. 13. táblás törvény előírta, hogy a megholtakat eltemetni, elégetni a város falain belül tilos. Korai időktől a város környékének az első és harmadik mérföldkö közötti sávja volt a temetkezésre kijelölt terület. Azt a lakott területtől távol eső helyet, ahol a keresztények családtagjaikat, később vértanúikat elhelyezték, a „szenderegés, megnyugvás” helyének (koimhthriou) nevezték.

A halálhoz kapcsolódóan rengeteg szokás volt régen, és van ma is. Magyar őseink például a halál bekövetkeztével azonnal lefoglalták a halott szemét, nehogy „elvigyen” valakit.

A zsidó temetési szokásokban olvasható, hogy az évforduló napján, az őszi nagyünnepek előtt kötelesek felkeresni hozzátartozójuk sírját.

Úgy kell élnünk, hogy soha ne feledjük, az élet mindig magában hordozza az elmúlás csíráját is. Jó viszont tudni, hogy az örök élet reménye enyhíti, ellensúlyozza az elmúlás miatti szorongást, fájdalmat. A Biblia erről ezt mondja: „Tudván, hogy aki feltámasztotta az Úr Jézust, Jézus által minket is feltámaszt, és veletek együtt előállít.” (II.Kor. 4:14.).

A legutóbbi rádióműsor után, a Rádióban találkoztam újságíróiskolai tanárommal, Bajor Nagy Ernővel. Kérdeztem tőle, hogy van. Azt mondta: „egy nagy nullának érzem magam, így életem alkonyán, a kilencvenedik x felé, és abban bízom, hogy amikor hazamegyek, az Égiek elém írnak egy egyest, és talán még néhány nullát is. És így fogják földi életemet értékelni. Értékelve leszünk egyszer, de nem mindegy hogyan.”

A tisztelet, az emlékezés hozzátartozik mindennapjainkhoz, még akkor is, ha az már elhunyt hozzátartozóinkkal kapcsolatos. Tudjuk, hogy erre nekünk van szükségünk, hisz a halállal minden életkapcsolat lezárul.

Szeressük, becsüljük, értékeljük a környezetünkben élő szerteinket, és emlékezzünk azokra, akik előrementek.

Durkó Sándor László

Az élet folytatódik?

A tavalyi év halottak napi miséjén én is részt vettem mint ministráns. Elgondolkodtam azon, amit Ferenc atya mondott a halálról, elmúlásról, érkezésről.

Dédnagyamám három éve halt meg, eltemettük, de mégis velünk él még mindig, az emlékeinkben, lelkünkben őrizzuk Őt. Ő volt számomra a világ legjobb dédijé. Egész életében ott segített, ahol tudott. Bárkinek, legyen az rokon, ismerős, ismeretlen, odaadta volna akár az utolsó falatját is, nem tett kivételt senkivel, akinek szüksége volt rá, támogatta ruhával, étellel vagy akár „csak” szeretettel.

Egy jó beszélgetéssel, segítő szavakkal nyújtott támaszt nekünk, akik rászorultunk. Mindig számíthatunk Rá.

Mikor nagyon beteg lett, ápoltuk Őt, mosdattuk, kórházba vittük, ha szüksége volt rá, majd amikor kicsit felerősödött, hazahoztuk, és mi unokák felváltva ültünk be hozzá az ágya mellé, hogy elmeséljük, mi történt velünk aznap, beszélünk az iskoláról, tanárainkról, barátainkról. Ő meghallgatott minket, ellátott tanácsokkal, majd Ő is mesélt az elmúlt időkről, emlékeiről.

Mindig volt a fiókjában számunkra egy-két finom édesség. Ünnepek közeledtével, mikor még egészséges volt, sütött nekünk

mindenféle süteményt, mikor beteg lett, együtt sütöttünk. Ő mondta, mit készítsünk elő a sütéshez, miből mennyit rakjunk a tálba, fejből tudott minden összetevőt.

Mióta meghalt, én sütöm a karácsonyi bejglit.

Dédink nagyon örült, amikor látta, hogy milyen lelkesen kuktáskodom mellette, megtanított a fortélyokra:

– Kisfiam, mindig jól dolgozd ki az alapanyagot! – mondta.

Ez szerintem nem csak a süteményekre igaz... Most, amikor Édesanyámmal készülünk az ünnepekre, és kérdezi tőlem:

– Ugye, te sütöd a bejglit?

– Persze, hogy én sütöm! – felelem minden gondolkodás nélkül.

Szerintem Dédikénk mosolyog ilyenkor, és megnyugszik, hogy minden ott folytatódik, ahol talán abba sem maradt. Igyekszem, hogy én is olyan tiszta lelkű, gondoskodó, má-

sokat segítő ember legyek, mint Ő volt.

Szeretteink emlékét mindig ápoljuk, ne csak különböző ünnepek alkalmával eszméljünk fel, hogy kik azok, akik nincsenek már közöttünk!

Baumann Marcell

a Petőfi Sándor Általános Iskola 13 éves tanulója

Baumann Marcell

Ősök sírjai Pécelen

A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság, megalakulásának 10. évfordulója alkalmából pályázatot hirdetett általános és középiskolás diákok számára Anatole France bölcs gondolatának: „Az ősök sírjai avatják az országot hazává” szellemiségében.

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola nyolcadik osztálya, Almási Zsuzsanna osztályfőnök vezetésével, beneveztek a pályázatra. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság munkájának fontos területe az egész országot lefedő Nemzeti Sírkert, amely hazánk elhunyt, kiemelkedő személyeinek sírjait őrzi meg azzal a szándékkal, hogy emléküket az utókor számára is tovább élhessen.

Ehhez kapcsolódóan honlap készítése volt a feladat. Lakóhelyünk, iskoláink nagyjairól, neves tanárainról, híres diákjairól szóló internetes felület egy olyan lehetőség, amely az emlékezet megőrzésével a helyi közösségi tudatot erősíti.

2009. szeptember 30. volt a pályázat zárásának határideje.

A szűkös határidő miatt csak néhány, jól ismert emberről készült a honlap. A feladatok szét lettek osztva. Volt, aki a temetőket járta, és fényképezte a sírokat. Volt, aki anyagot gyűjtött, s volt, aki a begyűjtött anyagokat gépelte. Így állt össze a peceliek.uw.hu honlap. Nagy segítség volt az ESE Híradó archívuma, Juhász Jenőné és Juhász Jenő, Kisberkné Nagy Erika és Lina Katalin.

Oktatási referensünk, Gera Zoltán is igyekezett segíteni, de sajnos önkormányzatunknál nehezen fellelhető az az anyag, ami a díszpolgárokra vonatkozik. Almási Zsuzsanna tanárnő szerint jó lenne egy kiadványban közzé tenni Pécel díszpolgárainak életútját, hogy a következő nemzedék is ismerje nevüket és munkásságukat.

A pályázat kiírója szerint: „A pályázat elbírálásánál fontos szempont mind a honlap tartalma, mind megjelenése. Előnyt élvez a kevésbé ismert, de a közösség számára jelentős személy megismertetése, a sajátos, egyedi arculat.”

Reméljük, hogy a péceli csapat is bekerül a legjobbak közé. A pályázat bíráló bizottságának elnöke Dr. Boross Péter, volt miniszterelnök. A legjobb pályaművek a www.nkb.hu honlapon keresztül lesznek megtekinthetőek.

A díjak átadására 2009. november 6-án 11-órakor a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum dísztermében (1014 Budapest, Kapisztrán tér 2–4.), a VIII. Kegyeleti Konferencia megnyitóján kerül sor.

Ha valaki tud olyan információt, amelyet érdemes megosztani másokkal, akkor a honlap kapcsolat menüpontjában található e-mail címen küldhet értékes képeket és szövegeket. A készítők igyekeznek minden adatot közkinccsé tenni.

Bezák Tibor

Játsszunk színházat!

Az Egymást Segítő Egyesület isaszegi Alemany Erzsébet Segítő Házának Lakóotthona, valamint Rehabilitációs és Ápoló Otthona közösen létrehozott 2009 nyarán egy színjátszó szakkört. Az ötlet célja: a fiataloknak a szabadidő hasznos eltöltése, az időseknek pedig a foglalkoztatás színesítése. Persze azért volt előzmény is: a júniusi jubileumi előadáson feltűnt egy-egy tehetséges fiatal, lelkes szereplő, így a résztvevők nem teljesen voltak ismeretlenek.

A színátszókör tagjai és a segítő munkatársak

Mégis amikor elhangzott a felhívás: Játsszunk színházat! – sokan meglepődtek. Mit kell csinálni? De mi nem vagyunk színészek? Voltak bátrabbak is. Végül is próbáljuk meg! Hátha tudjuk! Lehet, hogy sikerülni fog! Na jó, akkor tűzzük ki az első

célt: adjunk elő egy népies jelenetet a bográcsfőző versenyre! Rövid, de színes, változatos, és sokan szerepelhetnek benne. Szerdánként folytak a próbák az udvari szaletliben, és kezdett kialakulni egy lelkes kis csapat. Tanultuk a szövegeket, megformáltuk a figurákat, sokat gyakoroltunk, és szeptember 25-re kész lett az első előadás: „A falusi vacsora”.

Minden egyes résztvevő olyan volt, mint egy apró magocska, rész az egészből. Külön-külön lehet, hogy észre sem venni, de együtt, közösen egy nagyvilágra mosolygó napraforgó, amiből kihullik az érett szotyolamag. Legyen a nevünk: Szotyí Színház! Ez az! A napraforgó tányérja a fény felé fordul, az élteti, és az apró érett magok: a kis egyéni játékok, versek szétszóródnak egy-egy előadáson, és a nézők szívébe hullva kikelnek egy új cél, a siker, a színház varázsa felé. Észre sem vesszük, de egy-egy elhangzó mondat vagy látható mosoly mind egy kicsi mag belőlünk, a nézők hálás szíve pedig megnöveszti ezt az aprócska lelkesedést. Az előadás jól sikerült. Nemcsak a bográcsfőző versenyen, hanem az ápoló otthonban az idősek napján is. Lehet, hogy rágós még ez a magocska, lehet, hogy valaki nem tartja sokra, de az éltetője a Szeretet, amire mindenkinek szüksége van, szereplőnek és nézőnek egyaránt.

Szóval játszunk. Kicsit mások is lettünk. Megtanultunk valamit. Jó egymásra figyelni, és jó szép pillanatokot nyújtani az embereknek. A varroda dolgozói szép jelmezeket varrtak nekünk, aki csak tud, segít, jó szóval, vagy tanáccsal, mosolyognak, ha meglátnak bennünket. Ez lenne a színház? – kérdezte tőlem valaki. Igen ez. Lehet, hogy még vándorszínészek vagyunk, de tanuljunk türelmesen és várjuk ki a végét...

Egyszer majd felmegy a függöny, és a dobogóra záporoznak majd a virágok. Lesz közte napraforgó is.

És nekünk az lesz a legkedvesebb!

Keligerné Nyerges Erika

Isaszegi ápoló otthonunkba felnőtt szakápolót keresünk

Az Egymást Segítő Egyesület (ESE) felnőtt szakápoló munkatársat keres isaszegi Alemany Erzsébet Segítő Háza 71 férőhelyes rehabilitációs és ápoló otthonába (2117 Isaszeg, Nap u. 2/b.).

A munkakör betöltésének feltételei:

- felnőtt szakápoló végzettség,
- szociális intézményi vagy kórházi szakmai tapasztalat.

Előnyt jelent:

- humán beállítottság,
- számítógép felhasználói szintű ismerete,
- gépkocsivezetői engedély.

További információ kérhető Némethy Mária elnöktől és Tóthné Marika ápolási igazgatótól (telefon: 28/454-076 vagy 28/454-077). Az egyesület tevékenységéről és az isaszegi intézményről bővebb információ a www.egymast-segito.hu honlapon található. Az otthon előre egyeztetett időpontban személyesen megtekinthető.

Pályázati határidő: 2009. november 15.

A jelentkezéshez benyújtandó:

- részletes szakmai önéletrajz,
- végzettséget igazoló bizonyítvány(ok) másolata.

Az állás betölthető: megegyezés után azonnal
Jelentkezését a 2119 Pécel, Pihenő u. 2. vagy az ese@vnet.hu címen várjuk.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem az ESE Híradó című havi folyóiratot 2009.

..... hónaptól az alábbi címre:

Megrendelő neve:

Címe:

Telefonszáma:

Címemre postai csekket kérek. A postai csekk a (28)454 076 vagy a (28)454-077 telefonon is kérhető.

Előfizetési díj: negyedévre: 740 Ft

fél évre: 1 470 Ft

egy évre: 2 890 Ft

Támogatói előfizetés: 5 000 Ft

Kiemelt támogatói előfizetés: 10 000 Ft

Dátum:

Aláírás:

A megrendelőlapot kérjük az ESE Híradó címére (2119 Pécel, Pihenő u. 2., ese@vnet.hu) eljuttatni.

A lap letölthető az ESE honlapjáról: www.egymast-segito.hu

Mi van az ajtód mögött?

Dr. Halák László, jogász, újságíró, a MÚOSZ Etikai Bizottságának elnöke, a Hungária Televízió Közalapítvány kuratóriumi elnökségének tagja volt a vendége 2009. október 16-án az Egymást Segítő Egyesületnek. Szociális gondozó és ápoló képzésünk résztvevőjéhez és hozzánk, érdeklődő dolgozókhoz jött, hogy együtt gondolkodjunk az etika, az erkölcs és a segítő munka kapcsolatáról. Nagy kérdésekre kerestük a választ: mi az erkölcs, mikor viselkedek illendően, kulturáltan, mi a különbség az illem, az etikett és a protokoll között, hogyan segít engem az illem a hétköznapi életemben és a munkámban, milyen következményekkel jár, ha nem tartom be a szabályokat, meddig „léphetek be” a segítő munka során a másik ember személyes életterébe, mi a fontosabb: az ellátott biztonsága vagy személyiségi jogai?

A kérdésekre nincs minden körülmények között abszolút jó vagy rossz válasz, nem is az volt a tanár úr célja, hogy kinyitkoztassa nekünk a végső, nagy igazságot. A cél csupán anynyi volt, hogy elgondolkozzunk rajtuk, hogy mi magunk meg tudjuk fogalmazni, miért fontos az alkalmazkodás, a közösségi élet, hogyan lehetünk munkánk során tapintatos, de határozott segítők, hogyan tudjuk a másik tiszteletben tartásával, de céltudatosan élni életünket.

Sok-sok érdekes történettel, Bibliából vett példázattal segítette Halák tanár úr a közös töprengést. Mivel többen nem ismertük, elmesélte a Kékszakállú herceg várának a történetét is. Milyen érdekes: a herceg szerelmének mindent megmutatott, erőszakkal szerzett kincseit, vérrel áztatott földjeit, mindent, amitől félni vagy iszonyodhat az ember. Hét szobán keresztül vitte magával, mutatta neki életének, hatalmának titkait. De a nyolcadik ajtó... oda nem engedett betekintést. Inkább bezárta a lányt, minthogy megmutassa a titkok titkát: magánéletének rejtett zugát. Azt elviselte, hogy szerelme megtudja, hogy ő gyilkos, rabló. De azt, hogy EMBER, akinek szükségletei vannak... nem, azt nem volt képes feltárni.

Mindannyiunknak van ilyen „nyolcadik ajtaja”, amit nem nyitunk ki a világnak. Nem is baj ez, kell egy hely, ahová visszahúzódhatunk, kellene titkok, amikkel élhetünk. De fontos tudni, mi van a mi ajtónk mögött. Bűnök? Hanyagságok? Hibák? Tévedések? Vagy csak egyszerű apróságok, amik mindenki számára semmisségnek tűnnek, de a mi életünkben ezek azok, amiket szégyellünk, amiket titkolunk?

Munkánk során sok segítségre szoruló idős, beteg, fogyatékkal élő emberrel találkozunk. Nekik is van nyolcadik ajtajuk, ahová erőszakkal soha nem szabad betörnünk. De lehetséges, hogy valaki önként behív, megmutatja életének elrejtett részét. Ezzel a bizalommal nem szabad visszaélnünk, nem szabad elárulnunk, még akkor sem, ha a titkolt, szégyellt dolog szerintünk apróság. Tisztelettel és tapintattal kezeljük az ilyen feltárulkozásokat, hiszen a másik ember életének lényegét bízta ránk.

Dr. Halák László

Előadásának végén Halák tanár úr feltette a nagy kérdést: mi hogyan készülünk az öregségre? Mitől félünk, miben reménykedünk? Hihetetlenül őszinte, megkapó válaszok születtek, az emberek megnyíltak, mintha nem is egy délelőttöt, hanem éveket töltöttünk volna együtt.

Tanulságos és érdekes nap volt. Sokat, nagyon sokat tanultunk, pedig nem éreztük úgy, hogy valaki tanítana minket.

Köszönettel tartozunk Halák László tanár úrnak, nem is annyira azért, amit mondott, inkább azért, amire rádöbentett minket. Bízunk benne, hogy a közeljövőben ismét eljön hozzánk, és folytathatjuk a beszélgetést ott, ahol abbahagytuk.

Veszelszki Éva

Kistarcsai Kulturális Egyesület (KIKE)

2143 Kistarcsa, Bercsényi u. 18.

Tel./fax: 28/470-926 E-mail: kike@kike.hu

DEÁKTANYA

2009. november 5. – **Fenyő Ervin: Füst Milánról**

A Nyugat nagy nemzedékéhez tartozik, barátja volt Osváth Ernő szerkesztő, Kosztolányi és Karinthy is. Nyelvezete monumentális, bizonyos szempontból a bibliai prófétákra emlékeztet. Stílusa Berzsenyiével rokonítható. Prózai, drámái és bölcséleti munkái is kiemelkedők.

2009. november 12. – **Uvacsek Martina: Amerikában jártam**

New York, New York. Utazgatás Utah államban. A monomok és az ő egyetemük. Nemzeti parkok szépségei. Kiruccanás Pensylvániába. A Niagara vízesés. Érdekességek az út során. Az amerikai emberek. Benyomások Amerikáról.

2009. november 19. – **Sajó Tamás: Keresztények Indiában**
Dél-Indiában közel húszmillió nesztorianus keresztény közösség él, az I. század óta. Sok ezer szír nyelvű kéziratukat egészen a XX. század végéig elrejtették a nyugati látogatók elől. A Tamás-keresztények csak mostanában engedtek betekintést a kétezer éves hagyományaikba.

2009. november 26. – **Réb Szilvia: Számmisztika**

Ha nem ismered a sorsod, de szeretnéd tudni, ha válaszút előtt állsz, de nem tudsz dönteni, akkor is segíthet a számmisztika. A számok mindent elmondanak. Aki ismeri a számok jelentését, sok mindenben segítségére lehetnek az élet minden területén.

A Deáktanya előadásait a civilház (Kistarcsa, Széchenyi út 33.) közösségi termében tartjuk. A klubestek ideje: csütörtökön este 7-10 óráig. Az előadások csütörtökönként este 7 órakor kezdődnek, időtartamuk kb. 1 óra.

A Deáktanya ismeretterjesztő előadásai nyitottak, azokat bárki térítésmentesen látogathatja.

Kistarcsai Kulturális Egyesület

Ünnepség Isaszegen

Szoborhegy, 2009. okt. 23.

Turányi Lászlóné és Hatvani Miklós
elhelyezi az emlékezés koszorúját a kopjafánál

Juhász József, az Isaszegi Polgárország tagja átveszi az „Isaszeg
Közbiztonságáért” kitüntetést Hatvani Miklós polgármestertől

Balogh József Mit kívánok?

Kívánok én hitet, kedvet, / szép szerelmet, hű türelmet,
utakhoz fényt, csodát, álmot, / békességes boldogságot,
magyar szót és égke kéket, / emberarcú emberséget,
verseket, célt, igazságot, / daltól derűs jobb világot,
bokrok mellé társnak fákat, / napfényt, amely el nem fárad,
tekintetet szembe nézve, / éjt meg nappalt soha félve,
kézfogásos tiszta csöndet, / és mosolyból minél többet!

Isaszegi Gábor Dénes Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Számítástechnikai és Informatikai Szakközépiskola és
Szakképző Intézmény diákjainak ünnepi műsora

Horváth István köszöntője

Kopjafa a koszorúkkal

Budaházi Árpád elmondja gondolatait

Gondolatok a demokráciáról

Bizony-bizony jó közérzettel kéne elismerni, hogy a demokrácia magas fokú rendet képvisel a társadalmak, a nemzetek fejlődésében. Az emberiség több ezer év vérgőzös tapasztalata után békességült a demokráciába. Úgy tűnik – egyelőre – nincs jobb nála.

Meglett nálunk is a demokrácia. Az egy-hatalmú rendszer átváltozódott demokratikus hatalommegosztásra. Szabályozott szabad választások után megalakult a népképviselői Parlament. Elégedetten hátradőlhetnénk 1990 óta, ha felelősen, felnőttesen – mondhatni tisztességgel – tettük volna demokráciás dolgunkat.

De gyönyörűnek indult a demokrácia, és milyen tiszta, szép hitűnek! Micsoda lelki-csodás évek voltak 1987-90 között! A remény eufóriás éveit!

Volt egyszer közvetlen történelmünkben egy demokratikus „jogi mindent lehet”. A politikusok jogot alkothattak parlamenten kívül. A Nemzeti Kerekasztal megállapodásos, alkotmányozó hatalmat gyakorolt, és a régi egy-párti Országgyűlés – ideológia ide vagy oda – nem törvényhozói, hanem szavazói szerepben hozta az új törvényeket.

A Házba beköltözött a Kerekasztal! És lett megegyezés a régiek és az újak között: a „nem folyhat vér” valódi egyezsége! Áhítatos reménnyel szemléltük – ha időnk engedte –, hogy pár száz ember demokráciát csinál. Ezenközben az állami, vállalati, szövetkezeti tulajdon és vagyon is a „jogi mindent lehet” alapján átment – közsumákosan – a „jó időben-jó helyen” lévő kamrájába. Null-null, vagy egy-egy.

Jött a választás. Újakra cserélődött a nagy- és a közép-politikai elit 85,99 %-a. 1990 őszére több mint húszezer tizennyolc év feletti új politikus jött fel, és alig háromezer politikus maradt talpon a régiekből. Ők is tizennyolc éven felüliek voltak.

Akkor a demokratikus dolgok elkezdődéséhez minden feltétel meglevőnek látszott. Látszott.

Az első szabad választáson, 1990. március 25-én a polgárok 65,11%-a jelent meg. 34,89% nem csinált demokráciát. 1990. szeptember 30-án, az első önkormányzati választásokon a részvételi arány a 40 %-ot sem érte el. A közvetlenül választott polgármesterek 83 %-a független volt. A nép nem szeretne volna a pártokat?

Az új rendszer eleinte elhitette magáról, hogy új és jobb. Közben nem, mert mitől igen, amikor csak az új rendszer új alkatrészeit gyártódtak le, anélkül, hogy a készülő masináról maguk a tervezők tudták volna, hogyan működik. Gazdaságilag pláne. Mindenesetre mozgott, egészen a drasztikus benzináremelésig. Az 1990. október 25-i taxisblokádnál pillanatok alatt átrendezte a masina ütközőit. A CB-rádiókkal összeerősített taxis érdekek nagyon hangosan szóltak 1990 októberében. Ilyen még nem volt! És a nép működtetni merte a demokráciát!

Az új rendszer menedzsmentje megzavarodott, és áttért a jól bevált osztogatásra. Ez volt az első demokratikus kapitalista cinkosság. Szocialista módszerekkel. A kárpótlást és a priva-

tizációt ráengedték a társadalomra. Beindult az osztársadalmi szerzészavgy. A bambák és a balfiókok csöndben – állami engedékenységgel mellett – szocializálódtak a szociálisba, a „jobb képességűek” kapitalizálódtak. Észre sem vették, hogy kapitalisták lettek. A társadalom mennyiségi és minőségi darabokra esett.

És jöttek a négyévenként megválasztott demokratikus szabadságvariációk. Lent.

Szituáció és nem történelmi szükségszerűség a jelenlegi két oldalt szimbolizáló két nagypárt léte. Az MDF is lehetne a mai nagyjobboldal. És akkor a Fidesz maradhatott volna farmerben, 5,4 %-on. Ha az MSZP felvette volna a magyar reform-szocialista párt nevet még rendszerváltó mítoszt is kaphatott volna a történelemtől, mielőtt elorozzák tőle. Az SZDSZ mindjárt jobban járt volna a 94-es koalícióval.

Úgy tűnik, a hitek elvesztésében és cseréjében a mindenkori magyar politikai elit történelmi ügybuzgóságra tudott szert tenni.

Mert hogy nem könnyű mutatvány a választás a folyamatos néphülyítés közepette. Nyolcmilliónyi nagykorú nép-

ember választhat meg háromszáznyolcvanhat képviselő-embert. Igaz, hogy csak négy évre, de az sem mindegy. Tetekre kevés lehet, csevegyre és szerzésre hosszú. Nem mindegy hát, kik lesznek a négyévnnyi győztesek.

Az időszzerű politikai célszerűség kitalálása nagy kockázatú, még akkor is, ha – mint most – látszólag két párt harcára egyszerűsítik. Nagy kockázatú, mert sokasodik az ismeretlen. Az ismeretleneket a jelenleg bizonytalan politikai erők születték. Az ismeretlen képződmények természete felismerhetetlen a szülők szá-

mára is, mivel túl nagyok voltak a társadalmi izgatások amplitúdói. Most burkolt csend van. Jövőre választások lesznek.

Minden politikai erő most saját csendjével van elfoglalva. Latolgatások a pártok időszzerű politikai célszerűségének kitalálása érdekében. Háttérben. A kisebbek nagyobbakat mondanak. Aztán semmi. Hogy ki lenne jó az országnak, azt senki sem tudja. Azt sem, hogy pártonként kinek-kinek ki, mi jó. A nép-ember jója a sajtóra bízódik.

A nép egyfolytában álmodik, ábrándozik.

„A társadalom tagjainak túlnyomó többsége nem képes a valóságos, a lehetséges, illetve a kívánatos dolgok megkülönböztetésére” – írta Bibó.

Nem képes, ez igaz, de amely politikai erő ezt kihasználja, az kiskorúsítja a társadalom tagjait, és alattvalóként alázza a szellemi megfosztottságba.

Ez a demokratikus szellemi szegénység: bomba. A modern kori anyagi és szellemi szegénység: időzített bomba a demokráciában.

Nagyon sok szegény ember van Magyarországon.

Létezni kell – demokráciában kiváltképp – a **gazdasági-szellemi méltóság minimumnak** a társadalomban. Nevezzük újkori szolidaritásnak. Alamizsna helyett.

Némethy Mária

Állami ünnep - 1990. október 23.

AZ ORVOS MINT GYÓGYSZER

Beszélgetés Dr. Dömösi Rékával és Dr. Loján Andrással

Az évek múlásával kerülhetünk o-lyan egészségi állapotba, amikor nem tudjuk ellátni magunkat, mások segítségére, ápolására szorulunk. Sajnos előfordulhat, hogy a mindennapos törődést a családtagok nem tudják felvállalni, ezért ápolóotthonban gondoskodnak az önmaguk ellátására képtelen emberekről, az idősekről. Az Egymást Segítő Egyesület isaszegi ápoló otthona 71 férőhellyel működik az Alemány Erzsébet Segítő Házban. Az ott élők többsége megromlott egészségi állapota miatt rendszeres orvosi ellenőrzésre szorul. A napi egészségügyi felügyeletet az ápoló otthonban és a lakóotthonban intézményi orvosaink, dr. Dömösi Réka és dr. Loján András orvos házaspár biztosítja.

Réka doktornő 2006-ban végezte el az orvosi egyetemet, majd 2008-ban házi orvos licence-vizsgát tett. Jelenleg a kistarcsai Flór Ferenc Kórház sürgősségi osztályán, valamint 2005 óta az Országos Mentőszolgálatnál mentőorvosként dolgozik. András doktor úr a diplomáját 2003-ban szerezte, 2006-ban házi orvosként szakvizsgázott, most üzemorvos gyakornok. Házi orvosként Kistarcsán dolgozik.

Az Alemány Erzsébet Segítő Ház lakói mindkettőjüket hamar elfogadták, bizalommal osztják meg velük problémáikat.

– Réka, András! Együtt gondoskodtok az itt élők egészségéről. Házaspárként együtt dolgozni előny vagy hátrány?

– Azt gondolom – kezdi a választ Réka –, mindketten tudjuk és érezzük az itt végzett közös munkánk előnyét is, hátrányát is. Egy-egy diagnózis felállításánál vagy egy terápiával kapcsolatban néha nem egyezik az álláspontunk, vitatkozunk. Ez szakmai vita közöttünk, ami előfordul, hogy otthon is folytatódik. Nagy előny, hogy bármikor megbeszélhetjük egymással a súlyosabb eseteket. Azt gondolom, szakmai munkánkban jól kiegészítjük egymást.

– De nem csupán szakmailag egészítjük ki egymást. Nagyon különbözik a temperamentumunk, ennek is van előnye a gyógyító munkában – fűzi hozzá András, majd Réka még magyarázatként hozzáteszi:

– Én lobbanékonyabb természetű vagyok. A férjem többet rágódik a döntések előtt, és utána is.

– Már egy éve dolgoztok intézményi orvosként itt Isaszegen. Hogy érzitek magatokat az intézményben?

– Én jól érzem magam – szögezi le András. – Kellemes a légkör, segítséget, amit kérünk, megkapunk. Néha sokat kell érvelni, hogy egy-egy dolgot kiharcoljunk. Elégedett vagyok a vezetéssel, az ápolónői gárdával nagyon jól együtt tudunk működni. A lakók, az idősek aranyosak, kedvesek. Sajnos azt tapasztalom, hogy a mai világban a fiatalok az időseket lenézik, nem tisztelik, nem segítenek nekik. Az én hozzáállásom ezzel teljesen ellentétes. Nekem is vannak nagyszüleim. Igaz, néha csinálnak, mondanak érdekes dolgokat, ennek ellenére meggyőződése, hogy megérdemlik a tiszteletet.

– Igen – helyesel Réka –, az én nagyapám is mondott már olyat, amit nem értettem, ám amikor bővebben kifejtette, rájöttem, igaz van. Sokat lehet tanulni az idősektől.

Dr. Dömösi Réka doktornő az ESE Alemány Erzsébet Segítő Házának egyik lakójánál

Mentősként számtalanszor tapasztalom, hogy a fiatal kollégák tiszteletlenek, és úgy gondolják, amit megtanultak, azzal lepipálják az idősebb munkatársakat. Én minden nap tanulok a kollégáimtól, az idősebbektől is, sőt az élettapasztalatuk számtalan konfliktushelyzetben volt már nagy segítség.

– Van kedvencetek a lakók között? – kérdelem Rékától.

– Nem, nem mondanám. Aranyosak az itt élők, kit azért, kit azért szeretek. Van néhány idős, akivel nem lehet beszélgetni időskori demenciája miatt, ezért nem ismerjük. Bizonyára a családja tudja, milyen az ő személyisége, itt már nem annyira nyilvánul meg.

– Kimondottan kedvencem nekem sincs – gondolkodik el András, majd nevetve hozzáfűzi –, talán én lehetek a kedvenc

néhány lakó szemében. – Réka helyesel és kacagva meséli:

– Valóban, és inkább a hölgyek közt akad, akit csak a doktor úr vizsgálhat meg. Aranyos történet volt, amikor az egyik nénit megvizsgáltam, beszélgettünk, és így szólt: Tudja mit! Van az a fiatal doktor, az a szakállas nagyon tuti lenne magának. A nővér közbeszólt: De hát ő a doktornő férje. Mire a néni: No, ugye! Mondtam én, hogy az jó lenne magának!

– Az intézménybe járó szakorvosokkal milyen a kapcsolatokat?

– Az ide járó szakorvosok szakmai segítséget jelentenek számunkra. Nagyon jó azért is, mert ide jönnek, így a súlyosabb állapotú betegeknek nem kell kórházba, járó beteg szakrendelésekre bemenni, nem kell utazgatniuk, várakozniuk. Előnyös azért is, mert egyes gyógyszereket és segédeszközöket csak szakorvosi javaslatra lehet felírni – mondja András.

– Számunkra segítség a szakmai tudásuk, tapasztalatuk. Mi is igyekszünk munkájukat segíteni, hiszen hetente többször találkozunk az itt élőkkel, jobban van alkalmunk megfigyelni őket.

– Az ESE-ben nagy hangsúlyt kap a mozgásszervi rehabilitáció. A gyógyító munkátokban érzitek ennek hatását?

– Igen, erre nagy szükségük van a lakóknak – szögezi le azonnal Réka. – Én maximalista vagyok, egy kicsit erősíteném ezt a területet.

– Nővérkéink a nap minden órájában gondoskodnak lakóinkról. Jól tudtok velük együttműködni?

– Sajnos 24 órán keresztül nem tudunk itt lenni – válaszol ismét Réka –, de telefonon mindig elérhetők vagyunk. Kaptunk a múltkor egy számomra értékes dicséretet, ami egy igen kritikus kollégától érkezett. Sürgős ellátásra szorult egyik lakónk. Már útban idefelé a mentőápoló felhívott, kérdezte, tudom-e, hogy baj van az egyik lakóval. Mondtam, tudom, és összefoglaltam mi történt, felsoroltam mi-

lyen értékeket mért a nővér, elmondtam milyen kezelést kapott a beteg. Később a mentőtsízt felhívott, és megdicsért, hogy idősek otthonából ilyen korrektül ellátott beteget még nem szállított kórházba. Ez azért történt így, mert a nővérekkel együttműködve végezzük a napi munkát az intézményben.

– *Manapság sokaknak gondja van az egészségügyi ellátásokkal. Miként látják ezt a problémát háziorkosként, kórházi orvosként és az intézményi orvos szemszögéből?*

– A kórházi léttel én gyakrabban találkozom, ezért inkább én válaszolok – *mondja Réka*. – A magyar egészségügyi rendszer – az én véleményem szerint – legalább annyira beteg, mint a betegek. Sem eszközökkel, sem személyzetrel nincs megfelelően ellátva. Az eszközhiányt gyakran pótolja a személyzet találmányosága, kreativitása. Problémát okoz még a megnövekedett adminisztrációs teher. Egy osztályon nagyjából húsz beteg tartozik egy kezelőorvoshoz. Ez önmagában nem lenne baj, ha minden orvos mellé oda lenne állítva egy adminisztrátor. Egy betegről, aki nemrég áramütést szenvedett, nagyjából 20 papírt kellett kitöltenem, és a nővérek ugyanennyit. Több időt töltöttem adminisztrációval, mint a beteg vizsgálatával. A személyzet hiánya nagy gond egy fekvő beteg ellátásánál. Bizonyára van nővér, aki minden feladatot képes elvégezni, de nem mindegyikük „Superman”.

– *Mi épp ezért arra törekszünk, minél kevesebbszer kelljen a lakókat kórházba utalni – veszi át András a szót.* – Tapasztaljuk, hogy kevés a nővér a kórházakban, a betegek ápolása nem megfelelő. Gyakran érkeznek vissza idősek felfekvésekkel néhány napos kórházi tartózkodás után. Ez részben a rendszer hibájából is adódik. Az ápoló személyzettel együttműködve, amit lehet, helyben megoldunk. Ez óriási felelősséggel, nagyobb odafigyeléssel jár, kell hozzá a nővérekkel és a szakorvosokkal történő jó kommunikáció.

– Gyakran sajnos a kommunikáció hiánya miatt nem megfelelő egy-egy beteg ellátása – *folytatja Réka*. – A minap innen az intézményből az ügyeletes orvos egy nénit küldött kórházba nehéz légzés (akut hörgőgyulladás) miatt. Három napig keresték benne a fogsorának egy darabját, végeztek sok felesleges vizsgálatot, tükrözéseket, ct-t, ultrahangot, mert a néni két évvel ezelőtti papírján azt olvasta az egyik orvos, hogy nincs meg a protézise. Sajnos nem kérdezték meg tőle, hogy nála van-e a fogsora. Ezzel az egyszerű kérdéssel megúszhatta volna szegényke az igen kellemetlen vizsgálatokat.

Persze a másik oldalon igen eredményes

gyógyítások is vannak. Olyan állapotban lévő beteget, akiről már azt gondoljuk, csak a Jóisten segíthet rajta, meggyógyítanak az orvosok.

– *Sokan panaszkodnak a gyógyszerek árára, ami jellemzően többlet kiadást jelent a betegeknek. Bár itt, az otthonban lakók gyógyszereit az ESE fizeti. Okoz ez számotokra problémát a gyógyításban?*

– A megfelelő minőségű, a megfelelő hatékonyságú, jó gyógyszereket elérhető áron szeretnénk felírni a betegeknek – *kezdi a választ András*. – Sajnos az ár csökkentése azzal járhat, hogy nem a megfelelő gyógyszert kapja a beteg. Néha kénytelenek vagyunk kevésbé olcsó gyógyszereket felírni. Ugyanis vannak eredeti gyógyszerek, amit a gyártók hosszú évek alatt kísérleteztek ki. Vannak generikus gyógyszerek, másolatok, amiket más cégek gyártanak a licence lejáratá után. Ezek az eredetitől plusz/minusz akár 20 százalékkal eltérhetnek hatásukat tekintve.

– Sajnos a szaklapokban nem feltétlenül adnak egyértelmű állásfoglalást az azonos hatóanyagú gyógyszerek hatástani

Dr. Loján András az isaszegi ápoló otthon lakóját vizsgálja

értékelésében. Ebben részben saját tapasztalatainkra vagyunk hagyatkozva, részben a szakorvosokkal való megbeszélésekre – *egészíti ki Réka András gondolatait*.

– Az orvoslás hatalmas tempóban fejlődik – *veszi vissza a szót András*. – Folyamatosan tanulnunk kell az új dolgokat, kötelező is továbbképezni magunkat. Minden évben el szoktunk menni konferenciákra (szív-érrendszeri, fertőző és

egyéb betegségekkel foglalkozó konferenciákra), és onnan az újdonságokat, a jó tapasztalatokat, a nagy betegszámú vizsgálatok alapján meghatározott szakmai irányelveket igyekszünk magunkévá tenni. Lehet, hogy egy gyógyszert ma már másként javasolnak alkalmazni, mint 4-5 éve.

– Van Gödöllőn egy orvos klub – *mondja Réka* –, ahol a kórházi és a területi ellátásban résztvevő orvosok találkoznak havonta egyszer. Nagyon hasznos és érdekes dolgok szoktak ezeken a találkozókön elhangzani és kiderülni.

– *Nagy kérdés az utóbbi hetekben, napokban, és meglehetősen különbözőek a médiából érkező információk: kell a védőoltás H1N1 ellen vagy nem?*

– Az új influenzával kapcsolatban az ÁNTSZ szervezésében egy konferencián vettem részt – *válaszol András*. – Az ott hallottak alapján azt vélem, minden egyes embernek egyénileg kell megmondani, ajánlott neki az oltás vagy sem. Azt javaslom, mindenki kérje ki ez ügyben a családorvosa véleményét.

– Ezzel teljesen egyetértek, és még hozzáfűzném – *mondja Réka* –, orvosként tanácsot, javaslatot tudunk adni, ám a döntést mindenkinek magának kell meghoznia.

Még tovább beszélgettünk a felelősségről, a megfelelő információkról, a korrekt kommunikációról. Végül már azt a kérdést boncolgattuk, létezik-e jó orvosok. Réka így foglalta össze:

– A híresztelések ellenére vannak még Magyarországon nagyon jó orvosok, a házi orvos dolga őket ismerni, és tudnia kell azt is, ki közülük a humánus ember. Ha például egy szuper műtét után emberként nem tudja az orvos sugározni a beteg felé, hogy fel tud épülni, akkor sajnos nem fog eredményesen gyógyítani. – Ezt mondják úgy is, hogy „az orvos mint gyógyszer”... Ez manapság kicsit feledésbe merül – *gondolkodik el András*. *Nincs időnk tovább beszélgetni, hisz a lakók már nagyon várják a gyógyítókat. A folyosóra kilépve máris akad, aki mondja panaszait, újabb tüneteit. Mindkét orvosunk türelmesen hallgatja, majd néhány jó tanácsot adnak, és sietnek tovább, mert sürgősen meg kell nézniük az egyik nénit, akinek hirtelen magas lett a láza. A többi lakónál is elidőznek, itt többlet, ott kevesebbet. Egyik szobából nevetve jönnek ki, a másikkól kicsit aggódva. Szeretettel vigyáznak lakóink egészségére.*

Apróné Orosz Margit

„Az egészség a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiánya.” a World Health Organization (WHO) definíciója (1948)

Finnországban jártunk

A kedves olvasó már értesülhetett arról, az ESE Híradó korábbi számából, hogy a Péceli Magyar-Finn Baráti Kör igen mozgalmas nyarat tudhat maga mögött. Péceliek mentek, finnek jöttek-mentek! Jelenikné Fülöp Lenke, a baráti kör titkára ez év májusában hat hetes tanulmányutat szervezett két rádays diáklánynak Pécel finn testvérvárosába, Iisalmiba. A lányokat Szabó Katalin tanárnő készítette fel az útra, a bemutatkozásra és az ot-tani diákéletre.

Júliusban pedig egy 18 fős csoport utazását szervezte Lenke Iisalmiba. Mondhatjuk: kulturális küldöttségként utaztunk, hiszen 10 fiatal muzsikos volt a csoportban, akik nagy sikerrel szerepeltek finn barátainknál. Tasnádi Katalin tanárnő jó hangulatú cikke részletesen beszámolt erről korábban. Nos, most október 22-én ez a két utazó csoport tartott élménybeszámolót az önkormányzat tanácstermében. A hangulatos beszámolókat két finn cserediák jelenléte tette még érdekesebbé. Onnan, ahol májusban Balogh Virág és Lantai Melinda lakott, két

rült kivetíteni, és némi nosztalgiával néztük pl. azt a tavat, ahol szalonnázás után fürödtünk, vagy a hangulatos fellépéseket stb.

A fiatal zenészek a végén megénekeltek bennünket, úgy,

Virág, Melinda Sirkku és Jenny a baráti kör összejövetelén

Erdős Péter

diáklány jött Pécelre a Ráday Gimnáziumba. Sajnos Sirkku és Jenny péceli tartózkodási ideje csak két hét volt (végzősek, így a vizsgák miatt nem maradhattak tovább), és október 24-én már hazarepültek. Október 22-én azonban velünk együtt hallgatták a finnországi útibeszámolókat, nézték a filmeket és felvételeket, sőt bemutatkoztak, és röviden elmesélték, miért és hogyan is jöttek Pécelre. Szabó Katalin tanárnő irányításával 2 hétig részt vettek a gimnáziumi oktatásban. Hogy milyen órákat látogattak, és hogyan tudtak bekapcsolódni a Ráday Gimnázium oktatási rendjébe, arról majd Szabó Katalin tanárnőt fogjuk beszámolóra kérni egy következő cikkben, melyben a tapasztalatokról, a profitálás lehetőségeiről és a cserekapcsolat folytatásáról is hallunk bizonytal.

Mindenesetre a két kedves finn diáklány egyik élménye a Ráday Gimnázium családi, személyes jellege volt. Mint mondták, az ő iskolájuk sokkal nagyobb, ott nem ismer mindenki mindenkit, ezért más a közösségi élet. Itt mindenki tudott róluk, mindenki érdeklődött utánuk, és nagyon sokan segítettek nekik. Sőt, akkor is segíteni (kísérni) akartak nekik a fiúk, amikor nem is volt szükséges. Nem csodálom, szép kislányok!

Az útibeszámolóhoz mindkét csoport gyönyörű felvételeket készített, melyeket azonban a „technika ördöge” miatt csak képernyőn tudtunk megnézni, de így is élvezetes volt. A Gyöngyharmat és a Miheztartásvégett együttesek klipjét azonban sike-

mint Finnországban is. Visszagondolva azon „csodálkoztam”, hogy az autentikus magyar népzene, sőt annak archaikus vonulata – csángó népdalok – milyen természetesen szólt a finneknek, és milyen nagy sikert aratott! Értették!

Az est végén jó hangulatban beszélgettünk „zsíroskenyereztünk”, és emlékeztünk. Köszönjük Ivánkovics Zoltánnak a „házigazda” szerepet és a segítséget a műszaki feltételek biztosításában. Szép este volt!

Lestyán Péterné

Tájékoztató az ESE Pitti Katalin Idősek Klubja megszűnéséről

Sajnálattal tájékoztatjuk Tagjainkat, hogy a nappali intézmény működését – finanszírozási nehézségek miatt – a 2010. évtől kezdődően nem tudjuk felvállalni.

Több mint 5 éve, 2004. június 1-jén nyitottuk meg intézményünket, és úgy érezzük, mindent megtettünk azért, hogy tagjaink szép környezetben jól szervezett gondoskodásban részesülhessenek.

Munkánkat nagyon fontosnak és szépnek éreztük, hiszen a közösségi, a szabadidős programok sok örömet jelentettek Tagjainknak. Sokat segítettünk az egészséges életmód népszerűsítésében, a társas, a közösségi kapcsolatok erősítésében és ápolásában.

Tudjuk, hogy az intézmény megszűnése fájdalmas, és sokak számára jelenti majd a közösségi kapcsolatok ápolásának megnehezédését.

Az ESE Pitti Katalin Idősek Klubjának Tagjait a későbbiekben is nyitott ajtó várja rendezvényeinken és ünnepeinken.

Némethy Mária elnök

A Rádayak ihletése

A Pécel Galéria Gedeon-nap táján új kiállítással áll Pécel közönsége elé. Egy olyan ifjú tehetség bemutatkozását tette lehetővé, aki magas fokon művel különféle technikákat, faragást, szénrajzot, akvarell vagy olajkép festését.

Zsoldos Béla a Fészer Alkotó Egyesület tagja. 1978-ban született egy alföldi faluban, Tápiószőlősen. Családja szinte minden férfi tagja asztalosként kereste a kenyerét, valószínű innen ered a fa iránti szeretete. Így vall élményeiről, eddigi életútjáról az ifjú művész:

„Amikor először beléptem a nagyapám omladozó régi asztalos műhelyébe, amit szinte úgy hagytak ott, mintha a mai napig dogoznának benne, elhatároztam, hogy én is asztalos leszek. A rajzolás már akkoriban is foglalkoztatott, de túl komolyan nem vettem, éppen ezért nem is képeztem magam. A középiskola elvégzése után nem sok időt töltöttem el a szakmában, bevonultam katonának. Az őrszolgálatok ideje alatt, amikor végre »béke« volt, éjszaka újra előkerült a papír és a ceruza. Természetesen akkoriban inkább karikatúra jellegű rajzokat készítettem, és hamarosan rádöbentem, hogy ez milyen éles fegyver! Később kezdett komolyan érdekelni a valóságghú portré rajzolása, így kezdtem meg az önképzést. A folyamat egyszerű volt: magam elé tettem egy fotót – a kész munkának olyannak kell lennie, mint az eredeti...

Egy jó barátunk köszönhetően 2007 augusztusában a péceli Rá-

day-kastélyban kezdtem dolgozni. Ez is »csak egy munka« volt, nem tudtam, igazán hová is megyek... Csak később tudatosult bennem, mennyire hálás lehetek a sorsomnak, hogy ide vezetett.

Mivel rengeteg időt töltöttem el a falai közt, szinte a második otthonomnak tekintetem. Mindig szívesen jöttem ide, és nem múlt el úgy nap, hogy ne rajzoltam volna le a kastély vagy a kert egy-egy részletét, hogy haza tudjak vinni egy darabot belőle, elvigyem másoknak is a hely hangulatát. Sajnos egyéb okok miatt ez az állapot nem tartott sokáig... de Pécelre és az Alkotó Egyesületbe a mai napig szívesen visszajárok.

Kiállított munkáimat elsősorban a kastély méltán legnevezetesebb terme (a díszterem) ihlette, amelyek falaira és mennyezetére görög és római mitológiai jelneteket ábrázoló, erkölcsi üzenetet hordozó falképek kerültek. Ezek mintájául Bernard Picart és Philipp von Gunst rézmetszetei szolgáltak. Ráday Gedeon saját gyűjteményének egyik könyvéből választotta ki ezeket a képeket – Ovidius Átváltozásainak tizenöt erkölcsi intelmét ábrázolják –, melyeket tanulságokat tartalmazó feliratokkal látott el.

Ennek a képsorozatnak (jelenleg) nyolc darabját tekinthetik meg, faragott táblaképek formájában, valamint a kastély épületéről és kertjéről készült grafikáimat és festményeimet.”

Ivánkovics Zoltán

Zsoldos Béla és dr. Benkovics Gyula a kiállítás megnyitóján

ESE Pitti Katalin Idősek Klubjának programjai

Pécel, Pihenő u. 2.

e-mail: ese@vnet.hu

Tel./fax: 06-28/454-076, 06-28/454-077

- November 10. (kedd): Márton-napi vigalom K.O. Lacival és csapatával
- November 12. (csütörtök): Vendégünk Maczkó Mária népdalénekes
- November 17. (kedd): Adventre készülve – vendégünk Reisinger János professzor
- November 19. (csütörtök): Adventre készülve – vendégünk Reisinger János professzor
- November 23. (hétfő): Katalin nap Pitti Katalinnal
- November 24. (kedd): Barkácsdélután
- November 26. (csütörtök): Erzsébet-Katalin bál
- December 1. (kedd): Adventre készülve – vendégünk Reisinger János professzor
- December 3. (csütörtök): Mikulás ünnepség
- December 8. (kedd): Barabás Kata és Csaba útifilmje
- December 10. (csütörtök): Adventi zenés délután
- December 15. (kedd): Évzáró ünnepség – díszvendégünk: Marik Péter, az operaház bonvivánja
- December 17. (kedd): Klubkarácsony

Klubunk munkanapokon 7.30-tól 16 óráig tart nyitva. A fenti programok, előadások 11 órakor kezdődnek, melyekre mindenkit szeretettel várunk.

Hajléktalan sorsok

Egy jó meleg, kényelmes otthonban üldögélve el sem képzelhető, milyen iszonyú sorsa van egy hajléktalan embernek. Hideg, éhség, betegség kínozza, s ha nem kap segítséget, hamar leég élete gyertyája. És bizony nem kap. Legalábbis nem eleget. Tudom, van, aki nemtörődömségből, és van, aki önhibáján kívül került ebbe a méltatlan helyzetbe. Senki fölött nem szabad pálcát törni, előbb a sorsa mögé kellene látni. Egyetlen anya sem ilyenre gondol, amikor életet ad gyermekének.

Az utóbbi években az Egymást Segítő Egyesületnél végzett munkám során több ilyen életutat megismerhettem. A számalom nem sokat segít, az ilyen esetekben annál többre van szükség. Nem szigorú, mégis határozott rábeszélésre. Egy férfi kliensünk élete legnagyobb részét erdőszéleken, a szabad ég alatt töltötte. Bemehetett volna hajléktalan szállóra is, de nem tette, mert ismervén az ott uralkodó „farkastörvényeket”, inkább a szabad ég alatti létet választotta. Néhány évvel ezelőtt helyet kapott egy vidéki szociális otthonban, de nem tudott megmaradni, valamilyen indokkal kijött, és többé nem ment vissza. Kezdődött újra hajléktalan kálváriája, s mint előtte oly sokszor, újra felkeresett minket. Ismertük betegségeit, ha kellett, gyógyszerrel ellátuk, tisztálkodási lehetőséget, tiszta ruházatot, meleg ételmezt, tartósélelmiszer-csomagot biztosítottunk számára, amit nagyon tisztelettudóan megköszönt, és elment. Értesítettük az otthon, hogy ne aggódjanak miatta, de ne is várják vissza. Személyes dolgait gépkocsival szállították fel az ESE-be, mert tudták, előbb-utóbb jelentkezni fog érte. (Kliensünk azért nem mondott le végleg arról, hogy egyszer csak „tettő alá kell költöznie”, mert érezte, az idő fölötté is eljárt, betegségei egyre jobban gyötörték. Érdekes, hogy tudatosan vagy tudat alatt mindig arra a tájéakra vágyott, amerre született.) Idén nyáron többször is jelentkezett, fizikálisan teljesen leromlott állapotban.

Legutóbb elpanaszolta, hogy tárcáját irataival és kevéske pénztartalékával ellopták tőle. Nagyon nehezen mozgott, ezért hivatalos iratainak pótlását, beszerzését mi vállaltuk. Elmondta, hogy egy budapesti lakásban tartózkodik egyik sorstársával együtt, és a saját kis nyugdíjából élnek. (Szerencsére hajléktalanná válása előtt becsületesen dolgozott, így jogosult volt nyugellátásra.) Rábeszélésünkre már nem ellenezte, hogy egy másik szociális otthonba költözzön, annál is inkább, mivel volt érvényes beutaló határozata. Nagyon nehezen, sok-sok adminisztratív intézkedés után végre elérkezett a nap, amikor intézményi orvosunk betegszállító járművel elszállíthatta őt a befogadó otthonba. Reméljük, azóta belátta, hogy számára jobb körülményeket biztosíthat egy intézmény, mint az utca, még ha be is kell tartani az együttélés szabályait. Kapcsolattartásra módunk van, érdeklődünk felőle, csomagot küldünk neki.

Másik kliensünk péceli hajléktalan férfi. Többnyire egyedül él, elüldögélve a város egyik-másik pontján. Évek óta minden nap ellátjuk étellel, és ha szüksége van rá, az időjárásnak megfelelő ruházattal. Ha van ágy, amire lefekhet, ágyneműt, párnát, paplant is biztosítunk számára. (Néhány évvel ezelőtt, hogy a hidegben meg ne fagyjanak akkori élettársával, aki

nagyon súlyos beteg volt, és azóta elhalálozott, beköltözhetek intézményünkbe egy vendégágyra, mert nem volt senki, aki megszánta, befogadta volna őket.) Tudta, ha bármikor bajban van, számíthat ránk, hiszen soha, senkitől nem tagadtuk meg a segítséget. Néhány nappal ezelőtt, utolsó erejét összeszedve érkezett az ESE-be. Láttuk, hogy nagy a baj, sürgős ellátásra szorul. Kérdésünkre, hogy hol tölti az éjszakáit, azt felelte, az erdőben. Nappal az állomáson tartózkodik, de este 11-kor bezárják. Felöltöztettük, megetettük, intézményi orvosunk megvizsgálta, és azonnal intézkedett kórházba utalásáról. Reméljük, azóta jobbra fordult az állapota. Idén ugyan korán érkezett a hideg, sajnos máris több tíz áldozatot szedett.

Tavaly nyáron volt egy vidéki kliensünk, aki kórházi bennfekvésének idején, nyugdíjba menetele előtt elvesztette állását, ezzel mindenét. Albérelti díjat nem tudott fizetni, az utcára került. Véletlenül került Pécelre, ahol az egyik egyház vezetője azt tanácsolta neki, keresse fel egyesületünket. Eljött, őszintén elmondta gondját, baját. Az elnök asszony rövid mérlegelés után engedélyezte, hogy amíg nem rendeződik a helyzete, itt töltheti az éjszakáit, és természetesen teljes ellátást kap. Kb. 2 hónap elteltével egy nap örömmel jött „haza”, és közölte, elintéződött nyugdíjba menetele, megkapta jogos ellátmányát, így haza tud utazni a családjához. Köztünk élve és látva mindennapos segítő tevékenységünket, annyit mondott, eddigi életében még nem talált rá példát.

Három eset a sok közül. Az állásvesztések és munkahelymegszűnések, az eladósodások, árverezések következtében egyre többen kerülnek az utcára. Mi lesz velük? Ki karolja fel őket? A szociális támogató rendszer már nem képes segíteni rajtuk. Önkormányzati adósság-átvállalás? Hogyan? Miből? Gondolt rá valaki, hogy ebből a k.o. helyzetből nehezen lehet felállni, ha egyáltalán lehetséges?

Mi lesz a gyerekek sorsa? Szerető családból állami gondozásba kerülni, még ha ideiglenes jelleggel is, jó megoldásnak látszik? És a következő lépés a hajléktalanság? Azért írtam cikkem első részében, hogy pálcát törni nem szabad senki felett, mert előbb az emberi sorsok mögé kell látni.

Mindig megrázott, amikor embereket szenvedni láttam, de leginkább az a Hamburgban kolduló török asszony, aki gyermekével a karján, falfehér arccal állt, és várt szó nélkül az utcán, nap mint nap. Várta a ki nem mondott segítséget, azt a néhány pfenniget, amiből enni adhatott gyermekének. Az eseteket tovább sorolhatnám, de nem teszem. Valahol minden történet megegyezik a másikkal. Fájdalom, nélkülözés a kulcsszó. Szó nélkül elmenni mellette, vagy homokba dugni a fejünket nem lehet. Valakinek, valakiknek segíteni kell. Ha mással nem, egy-egy vizagstól szóval.

Nagya nyílt a szociális olló. Magyarországon is, a világ más tájain is. Ki, hol rontotta el, nem tudni, nagyon változatos a skála. Az pedig megkérdőjelezhetetlenül állítható, hogy az emberek esendők, így van ez a világ nagyvárosainak csillogó forgatagában, így van ez országunkban, és így van Pécelen is.

Czétényi Sándorné

A csúcsra vezető út is az első lépéssel kezdődik

Öt évesen került hozzánk Niki az ESE Alemany Erzsébet Segítő Házának Fogyatékosok Integrált Intézményébe. Feszesev izomzata gátolta mozgását, különleges, speciálisan az ő számára készített, kerekesszékbe tehető ún. ülő modulban tudott csak ülni, önálló hely- és helyzetváltoztatásra nem volt képes.

Az örökké vidám 7 éves kislány mozgásfejlesztése Ruszkai Katalin gyógytornász és Baran Ferencné konduktor segítségével 2007-től folyik intézményünkben.

Niki az eltelt évek alatt sokat ügyesedett, és fejlődése már abba a szakaszba lépett, amikor az állás, illetve a járás is szóba kerülhetett. Ennek elősegítésére kapott nemrégiben egy segédeszközt, egy járógépet.

Első használatkor megszeppent, kicsit félt a járógéptől Niki. Fokozatosan kellett hát megismertetni vele a szerkezetet.

Először tornáztunk pár percig a szőnyegen, kimozgattuk a lábait, térd és csípő ízületeit. Így jutottunk napról napra kicsit-kicsit előbbre.

Majd három hét telt el, mire megszokta Niki a járógépet. Eleinte csak fekvéssel használtuk, majd egy speciális, ún. fokos szék mögött felálltunk. Napokon keresztül csak az állást gyakoroltuk, majd pár lépést is megtettünk, sőt, ekkor már Niki egyedül is tologatta a fokos széket.

Nikit valamennyien csodáljuk bátorságáért, kitartásáért. Ugyan még segítségre szorul mozgásában, de ezzel a segédeszközzel új távlatok nyíltak meg előtte.

Baran Ferencné (Klári)

Szülők Iskolája

Szülők Iskolája előadás sorozat következő alkalma a
Harangvirág Református Óvodában
(Pécel, Eszperantó köz 1.)
2009. november 18. szerda 16:30-kor lesz.

Téma: Beszédfejlődés, beszédhibák
Előadó: Hargitai Katalin logopédus
Az előadás után, a szeretetvendégség alatt lehetőség nyílik kötetlen beszélgetésre is.
Szeretettel várunk MINDEN érdeklődőt!
Gyermekfelügyeletet biztosítunk.

Szüreti bál

2009. november 7-én 19 órától
a Petőfi Sándor Általános Iskolában.

A zenét és a kiváló hangulatot a FIX DUÓ és Sás Péter humorista biztosítja.
Jegyek kaphatók az iskola titkárságán és a Polgármesteri Hivatalban.
A szülői Munkaközösség által szervezett bál bevételét az iskola fejlesztésére fordítjuk. Kérjük, megjelenésével, adományával támogassa iskolánkat!

Keligerné Nyerges Erika

Esti séta

Magam vagyok. Az est nedves köpenyként borul rám – így képzelem...
S fázós ujjaimat próbálom lehelni,
mert eszembe jut, hogy nincs is zsebem.

Az eső sűrűn szitál... A tócsába hulló cseppeket a lámpafény aranykörökbe vonja.
S a víztől sikamlós parkoló kövén messzire csillog az ábécé neonja...

A háztömb most halk, sötét...
Csak a fenyő fölött látszik egy sárga ablak.
A fűzfaágak suhognak, a falnak csapódnak,
kit ébresztenek, kit aludni hagynak...

Ez már november... Hosszú lesz az éjjel...
A hajnal meg szomorkás, tűnő pillanat...
Az álmat a halvány reggel tépi széjjel,
S helyén csak áttetsző, csupasz köd marad...

Hercegnők, lányok, divat

Több alkalommal sikerült már tudásomat megmérettetni különböző versenyeken, mivel női ruhák készítésével és tervezésével foglalkozom. A legutóbbi ilyen lehetőség a gödöllői Erzsébet Királyné Hotel által rendezett „Sissi és Diana divatverseny” volt, ahol a feladat a két hercegnő öltözkéneke a mai korba ültetése volt. Reményekkel telve indultam a ruháimmal, hiszen már többször bizonyítottam tehetségemet, többek között 2006-ban a „Diák-Divat” elnevezésű rendezvényen hódítottam el az első helyet, illetve a Fejér megyei Kereskedelmi és Iparkamara különdíját. Ezután 2007-ben ismét felállhattam a dobogó tetejére egy korhű ruhával, a „Történelem a babákon” versenyen. Nagy kihívás volt tehát, hogy Gödöllőn is megmutassam, mire vagyok képes.

Eddigi munkáimat saját magamon mutattam be, de most úgy döntöttem, keresek egy modellt. Választásom végül Parajdi Emesére, a péceli Szemere Pál Általános Iskola nyolcadik osztályos tanulójára esett. Szerencsére Emese ügyesen mozgott a kifutón, fiatal kora ellenére magabiztos és remek szereplésével

elkápráztatta a zsűrit. Az első fordulóban 48-an indultak alkalmi vagy hétköznapi ruhákkal, az általam tervezett és kivitelezett kosztümmel sikerült bejutnunk a legjobb 8 közé. Az igazi verseny csak ezután kezdődött, hiszen a

második fordulóban már nem volt választási lehetőség, mind a két típusú ruhát be kellett mutatni. A döntő remek légkörben zajlott, a zsűriben helyet kapott Pécsi Ildikó színművész, a modelleket profi fodrászok és sminkesek „vették kezelésbe”, és minden tervező nagy izgalommal várta a verseny kimenetelét. Az érdekes bemutatókkal színezett program végén hirdettek eredményt. Emesének és nekem ez volt a megmérettetés legboldogabb pillanata, mivel a hétköznapi ruha kategóriában az első helyezett kihirdetésekor a mi nevünk hangzott el. Nagy öröm volt számunkra, hogy Pécsi Ildikó

művész nem fukarkodott a dicséző szavakkal, amikor Emesét értékelte. Megkönnyebbülés, öröm és rengeteg ajándék volt a nyereményünk, illetve a lehetőség, hogy minél több ember ismerje meg a nevünket.

Dankó Dóra

Pécsi Ildikó művész, Dankó Dóra és Parajdi Emese a divatverseny szünetében

Keligerné Nyerges Erika

Ősz és tavasz között

Itt ülök újra fent, a dombon,
Meleg kezével messziről int a nyár...
Látod, a fák hegye kinyúlik a lombon,
Szárak gallyak között bujkál a napsugár.

Zörgő levelekkel diót görget a szél,
A völgyben már halvány párafátyol lebeg.
Egyetlen megmaradt barátom: a remény.
Azzal járom végig az erdőt s réteket.

Szürkülni kezd az ég.
S az őszi fellegekből már apró cseppekben
langyos eső szitál.
Koppánva hull a tetőre, ereszre,
andalítón, mint egy halk gitár...

Most minden szürke, elmosódott...
A dombokról lassan száll a köd.
A szívekben csak a vágyak élnek,
mint minden évben: ősz és tavasz között...

Színház a péceli Művelődési Házban

Visky András: Júlia monodráma

Előadja: **Dér Denisa**
Rendezte: Dér András
Az előadás időpontja:
november 28. este 7 óra

Visky András Júlia című monodrámájában önéletrajzi események elevenednek meg. Az író és édesanyját testvéreivel kitelepítik. Amikor Júlia szíve a megpróbáltatások alatt összeroppan, a klinikai halál állapotában sajátos logikai rendszerben meséli, éli újra történeteit. Júlia naiv hitet és intellektuális iróniát egyszerre felmutató történetmesélése különös lebegő költészetet ad a drámának.

Belépődíj: 800 Ft, diák és nyugdíjas: 600 Ft

Bábszínház a péceli Szamóca Gyermekházban

Bábelőadást szerveztek a gyermekeknek a Szamóca Gyermekház dolgozói 2009. október 22-én 11 órára. Az előzményekről és a bábelőadás sikeréről kérdeztem Szép-laki Ágnes, a Gyermekház vezetőjét.

– Honnan jött az ötlet, hogy saját bábszínházat alapítsatok?

– Szó sincs bábszínházról, csak amatőr előadásokról. Szerettem volna a Szamóca Gyermekház programjait még színesebbé tenni és a péceli gyerekeknek több programot nyújtani. Innen jött a bábszínház ötlete, de a profi utazó bábszínházak nagyon magas áron érhetőek el, így kénytelen voltam valami újat kitalálni.

– Csinált már ilyen előadást valaki a csapatból máshol, vagy ez volt az első alkalom mindenkinek?

– Mindenkinek ez volt az első előadása. A lányok nagyon izgultak, mert szerettek volna színvonalas előadást összeállítani, hogy a gyerekek tetszését elnyerjék. Remélem sikerült!

A kis csapat tagjai: Mogyorósi Zsuzsanna és Nagy Réka, akik mindketten zenei előképzettséggel rendelkező óvónők és háromgyerekes édesanyák. A mesélő személyében pedig Antal Csenge mozgásterapeutát tisztelhetjük, aki szintén édesanyja is, és szép hangjával, gitártudásával színesítette a produkciót.

– Kik segítettek nektek?

– Az említett három embernek köszönhető a produkció. Nekem szervezésben és egyéb háttér munkálatokban volt szerepem.

– A díszletet és a kellékeket mind háziilag készítettétek?

– A paravánt a férjem készítette, a díszletek Zsuzsa kézügyességét dicsérik. A bábok a Gyermekház bábjai, mindenki találkozhat velük, ha megfordul nálunk.

– Miért pont Boribon volt a mesehős?

– Aktuálisan ez a gyerekeim kedvenc mesefigurája. Szerintem is aranyos, könnyen érthető történetekkel.

– Mit szűrtetek le, tetszett a gyerekeknek? Tartottatok attól, hogy nem lesz nagy az érdeklődés?

– A visszajelzések szerint tetszett a gyerekeknek. Tudtuk, hogy nagy lesz az érdeklődés, hiszen a szülőkkel előzetesen beszélgettünk arról, hogy lenne-e igény hasonlóra. Az ő biztatásukra készült el a darab.

lesz rá igény. Minden attól függ, hogy a gyerekeknek és főleg a szülőknek mennyire tetszett, és mennyire felelt meg az elvárásaiknak.

– Tervezitek a folytatást? Ha igen, gondolkodtál már rajta, melyik mesehős lesz a következő főszereplő?

– Szeretnénk folytatást, sőt tervezzük ezt az előadást is több gyerekekhez eljuttatni, akár az óvodákat is meghívni, ha van rá igény.

A következő előadáson még nem gondolkodtam, lehet, hogy Boribon-történet lesz az is.

– Ennél az előadásnál nem volt jegyelővételi lehetőség, tervezték, hogy bevezítitek az elővételt?

– Mivel szerintem nagyon kedvezményesek a jegyáraink, és az érdeklődés is nagy volt, a következő premier-előadás jegyelővételes lesz, nekünk is könnyebben kiszámítható, hogy hány gyerekek kell kis emléket készítenünk, és hány előadást kell szerveznünk.

– Kaptatok már valakitől kritikát?

– A szülőktől még csak a pozitív visszajelzések jöttek, bár én mindig örülök az építő jellegű kritikának is, mert sokat segít a további fejlődésben.

Az Alapítvány elnöke is látta a darabot, neki volt egy-két jó tanácsa és észrevétele.

– Novemberben lesz valamilyen nagyobb esemény, amire felhívjátok a szülőket figyelmét?

– Minden hónapban szeretnénk minimum egy gyerekeknek szóló programot szervezni. Novemberben ez a 14-én 16 órától megrendezésre kerülő Gryllus Vilmos koncert lesz, amire már most elkezdjük elővételben árulni a jegyeket. Mindenkit várunk rá szeretettel!

– Köszönöm szépen!

Cseri Katalin

A Szamóca Gyermekházról lapunk szeptemberi számában bővebben olvashatnak.

A Gyermekház elérhetőségei:

Cím: 2119 Pécel, Kossuth tér 7.

Megközelítés: a Szemere Pál Általános Iskola hátsó udvaráról külön bejárattal

Telefon: 06-30/592-08-23

Web: <http://www.szamoca-gyermekcentrum.hu>

– Sokan eljöttek, ebből az következik, hogy lenne rá igény a továbbiakban is...

– Teltházás előadásunk volt, aminek mindenki nagyon örül. Sajnos ebből nem lehet azt levonni, hogy a későbbiekben is

A klubban történt

Az ESE Pitti Katalin Idősek Klubjában kiemelt figyelmet fordítunk az egészséges életmód népszerűsítésére. A „Tegyük egészségünkért” című előadás-sorozatunk egyik lelkes önkéntes előadója Wolfgang Köbel professzor volt szeptember 22-én, az Alzheimer kór és a szív világnapja alkalmából. Előadásában beszélt az idős korban leggyakoribb, szívbetegségekről, ezek megelőzhetőségéről. Mivel az Alzheimer kór kiváltó oka még ismeretlen, kialakulásáért nemcsak immunológiai eltérést és anyagcsere zavart, de szoci-ökonómiai tényezőket is felelőssé tettek. Bizonyos étkezési szokásaink is gyanúba keveredtek, de igazából a megelőzésre nem sok a lehetőségünk. A tartalmas előadást kellemes beszélgetés követte, közben kérdéseinkre válaszolt a professzor úr.

Előadás után többen mentünk át Rákoscsabára a Fehérakác Gondozási Központba, szüreti bálba. Barátaink sok finomsággal, igen jó hangulattal vártak bennünket, amit mi csak fokoztunk. Mindenki nagyon jól érezte magát, nemcsak kitáncolták magukat, jókat is énekeltek.

Szeptember 24-én délután Budapestre, a Fészek Művész Klubba kaptunk meghívást. A közel három órás műsor fellépői között volt KO Laci, dr. Halász Zsuzsa, kedves ismerőseink, akik külön üdvözöltek bennünket, mi meg lelkesen tapsoltunk

KO Laci csapata és a sok kedves művész

nekik. Balatoni Blázi Marika nemcsak a műsort vezette, ő is fellépett többször is. Nagy élmény volt látni és hallgatni Ötvös Csilla művésznőt, Hegedűs Valér zongoraművészt, aki már korábban szintén járt klubunkban, Pitti Katalin művésznőt kísérte egy Katalin-napi ünnepségen. Úgyszintén öröm volt megismerni az összes többi fellépő énekest, mindannyian elragadtattak bennünket. Engem különösen megérintett Árvayné Juhász Margareta, aki földim, dalait mintha nekem énekelte volna. Előadás után megkerestem, mindketten örültünk egymásnak. Mikor megkérdezte, hol találkozhatnánk minél hamarabb, hogy beszélgethessünk, ajánlottam, hogy látogasson el klubunkba, szívesen látjuk, sőt egy zenés délelőttöt is szívesen eltöltenék velem. Gondolkodás nélkül rávágta, hogy nagyon szívesen, akármikor. Amint elkezdtem mondani, hogy Pécelre, az ESE Pitti Katalin Idősek Klubjába várom, az éppen öltözködő többi fellépő is nyújtotta névjegykártyáját, ajánlotta telefonszámát, hogy bármikor szívesen vállalná a fellépést önkéntesen. Természetesen igyekszünk mindannyiunknak megadni a lehetőséget. Amíg én kötöttem az ismeretsegeket, klubtagjaim türelmetlenül vártak

a bejáratnál, de amint elmeséltem, miért vártam magamra, nagyon örültek, aztán zengett a körút az élményeket mesélve, a

Kocsikázás a Lázár Lovasparkban

villamos megálló felé haladva. Mire a péceli buszra felszálltunk, mindenki igencsak elfáradt, de halkán mondogatták egymásnak, megérte eljönni.

Tavaly őszi kirándulásunk Domony-völgybe, a Lázár Lovas Parkba, nagyon emlékezetes volt, bár a fránya eső miatt a kocsikázás elmaradt. Akkor megfogadtuk, hogy idén is elmegyünk, hátha kegyesebb lesz az időjárás. Szeptember 29-én igen szép számban tettünk eleget fogadalmunknak, voltak, akik akkor jártak ott először, de ők is megjegyezték, hogy nem utoljára. Idén is finom ágyas pálinkával, kemencében sült pogácsával és nagy szeretettel vártak bennünket. Mi aztán igen jól éreztük magunkat, csodálatos volt az idő, minden programra volt lehetőségünk, kocsikáztunk kedvünkre. Csodálatos kirándulás volt.

Klubunk egyik legszebb ünnepe az idősek napja, amire min-

Klubtagjaink

den évben lelkesen készülünk, igyekszünk szépkorúinknak emlékezetessé tenni azt a napot, amikor Őket ünnepeljük. Idén október 1-jén rendkívüli volt a meglepetés, ezúttal nem a dolgozók készültünk műsorral, hanem a Fészek Művész Klubban megismert Juhász Margó népdalénekest hívtam meg, aki kedves kollégáit, Csáki Tibor énekes-zeneszerzőt, Szabó Magdát és

Kalapos Icát is magával hozta. Margó és Tibor több helyen is rendszeresen fellép, különféle tévécsatonakon láthattuk, hallhattuk őket kívánságműsorokban. A Gyertyafény keringővel kezdte dalcsokrát Margó, ezzel emlékeztünk elhunyt klubtagjainkra. A nagyon szép, kedves „hallgatókat” énekelve sokak lelkét simogatta. Tibor rövid bemutatkozásából kiderült, hogy ő is Erdélyben született, alig hat éve él Magyarországon. Hangjába belemegett klubhelyiségünk, saját szerzeményével, a Védőbástya című dallal mindenki szívébe belopta magát. Mikor nem ő énekel, zongorán kísérte Margót, aki népdalokat, végül cigánydalokat adott elő Magdával, közben Icával meztláb táncoltak. Végül egyre többen bekapcsolódtunk a táncba, fergeteges volt a hangulat, mindenki nagyon jól szórakozott. A fellépők is nagyon jól érezték magukat közöttünk, műsor után még sokáig maradtak, beszélgettünk. Búcsúzkodás előtt felajánlották, hogy az Isaszegi Alemany Erzsébet Segítő Házunkba is szívesen ellátogatnak, megörvendeztetik a lakókat. Erre az alkalomra nem kellett sokat várni, október 15-én került erre sor. Klubtagjaink közül többen is átmentek Isaszegre, az ott szervezett idősök napjára. Ott is nagyon nagy sikerük volt, távozáskor így köszöntek el: „Viszontlátásra!” Isaszegen is, Pécelen is szívesen látjuk viszont Öket.

Tegyünk egészségünkért sorozatunk keretében október 6-án egy kicsit tornáztak klubtagjaink Pogácsás Istvánné Piroska kolléganónk vezetésével. Sokféle gyakorlatot elvégeztünk, tagjaink lelkesen követték Piroska utasításait. Torna után többen megjegyzték: Ez jól esett!

Idei szüreti bálunkat október 8-án tartottuk, mint ahogyan megszoktuk, KO Lacival és csapatával. Örömmre ismét Lacival tartott Terike és Rita, igen hosszú szünet után Kata is. Balatoni

Vidám táncos mulatság

Blázi Marika, dr. Halász Zsuzsanna, Rábai Német Ferenc népdalénekesek is eljöttek hozzánk. Erre a napra teljesen helyreállt az idő, kertünk szalétlijében báloztunk, szerencsénkre, hiszen olyan sokan voltunk, hogy klubhelyiségünkben aligha fértünk volna be. Vendégeink voltak csabai barátaink, gondozó házuk lakóiból néhányan. Mindannyian nagyon jól szórakoztunk. Az önfeledt mulatozás közben Ferencet köszöntöttük születésnapja alkalmából, a finom tortát ebéd után jó ízűen elfogyasztottuk. Legközelebb november 10-én mulatunk, táncolunk Lacival és csapatával.

A több mint százéves múltra visszatekintő petesmalmi tórendszert láthattuk október 13-án Barabás Kata és Csaba útifilmjében. Ez a hely természetes élőhelyet biztosít a vidék jellegzetes állatvilágának. Miután itt találkozunk a tavi és az erdei élettel, ennek köszönhetően rendkívül változatos a fajtagazdagság. A tórend-

szert mellett kiépített madárlesek különleges élménnyel várják az ide érkezőket. A nádas területen énekes nádi madarak énekelnek, gyakran látható a feketeterítő, a sötét gém, de a türelmes turista a védett réti sást és a fekete gólyát is megpillanthatja. A Somogy Természetvédelmi Szervezet és az Alapítvány a Vidrákért összefogtak, és közösen lépnek fel a magyarországi vidrák védelme érdekében, ugyanis hazánkban él Európa legnagyobb vidraállománya. A Petesmalomban kialakított vidraparkban természetes élőhelyén tanulmányozható e védett vízi ragadozó. Kata elmondása szerint a napfelkelte csodája lenyűgözi az embert, akár egy tündérmese.

A következő kisfilm a Tiszakürti Arborétumot mutatta be. Elsőként a Szentivánéji tűzugrást láthattuk, Szücs Miklós rigmusain jókat derültünk. A 16 hektáron néhány ritkaságot is felfedezhettünk, láthattunk fafaragás kuriózumokat. Tálás László igazgató röviden beszélt az arborétum történetéről, a látogatható

Torna Pogácsás Piroskával

programokról. A kiállítás bejáratánál az alapítók családi fotóit is láthattuk. A kérészek tömeges megjelenése, azaz a tiszavirágzás, a tiszavirágok nászrepülésének figyelése páratlan élményt nyújtott.

„Tegyünk egészségünkért” című előadásorozatunk október 20-án meghívott vendége dr. Reisinger János professzor volt a lelki egészség világnapja alkalmából.

A lelki egészség – amit idegen szóval mentálhigiéniának neveznek – és a lelki betegség közötti határ nagyon keskeny. A belső konfliktusok minden emberre jellemzőek, ezek felhalmozódása és rosszul kezelése válhat ki lelki betegséget. Fontos, hogy önmagunkkal harmóniában éljünk, s helyesen tudjunk alkalmazkodni másokhoz, ne legyünk önzők, amit szeretnénk, hogy velünk cselekedjenek, azt cselekedjük másokkal. Tiszteljük szüleinket, embertársainkat, elengedhetetlen a kellő önismeret és önbecsülés, képesség az érzelmi kapcsolatokra, realista szemlélet és valamilyen egységes életfilozófia, értékrend, amely irányt szab az értelmes élethez.

Manapság sokan fordítanak nagy gondot az egészségükre, olyannyira, hogy egész iparágak alapozódnak a testedzésre és az egészséges táplálkozásra. Tudjuk, hogy ha egészségesek vagyunk, jobban érezzük magunkat, többre vagyunk képesek, s így végső soron meghosszabbíthatjuk életünket. Ami azonban a legfontosabb: az egészséges test lehetővé teszi, hogy a lelkünkre összpontosíthassunk, képessé tesz rá, hogy beteljesítsük evilági küldetésünket, s tartalmas életet éljünk. A beszélgetés üzenete: óvjuk egészségünket, legyen tiszta a lelkiismeretünk, mert „ami a testnek egészség, az a léleknek igazságosság”.

Parajdi Olga

2010 – Európai év a szegénység ellen

Az Európai Unió a világ egyik leggazdagabb térsége, ennek ellenére lakóinak 17%-a nem rendelkezik az alapvető szükségletek kielégítéséhez szükséges forrásokkal. A szegénységet gyakran társítják a fejlődő országokkal, ahol az alultápláltság, az éhezés és az ivóvíz hiánya gyakran mindennapi problémát jelent. A szegénység és a társadalmi kirekesztés azonban Európát is érinti. Bár a probléma nem annyira súlyos, mint a fejlődő országokban, a helyzet ettől függetlenül elfogadhatatlan. Bárkit is érintsen a szegénység és a kirekesztés, az a társadalom egészére is kihatással van. Európa csak akkor lehet erős, ha teljes mértékben sikerül kihasználnia az emberekben rejlő potenciált.

A szegénység és a társadalmi kirekesztés felszámolására nincs csodafegyver. Egyvalami azonban biztos: a probléma megoldásához *mindenkire* szükség van. Itt az idő, hogy megerősítsük a szolidaritás, a társadalmi igazságosság és a befogadóbb társadalom iránti elkötelezettségünket. Ezért lesz 2010 a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai éve. Az Európai Unió egyik legfontosabb értéke a szolidaritás, amely válság idején különösen fontos. Az unió mindent kifejez: együtt kell megküzdenuünk a gazdasági válsággal, a szolidaritás azonban mindannyiunkat megvéd.

Többek között **a következő célokat kell közösen elérni:**
Bátorítani kell a társadalom minden szegmensét, hogy részt vegyenek és politikailag elkötelezettek legyenek a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben európai és helyi szinten, a köz- és magán-szférában egyaránt.

Ösztönözni kell az európai polgárokat arra, hogy részt vegyenek a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben.

Hallhatóvá kell tenni a szegénységben és kirekesztésben élők véleményét.

Együtt kell működni a szegénység és társadalmi kirekesztés ellen küzdő civil és nem kormányzati szervezetekkel.

Segíteni kell a szegénységhez és a társadalmi kirekesztéshez kapcsolódó sztereotípiák le-

bontásában.

Elő kell segíteni egy olyan társadalom megteremtését, amely lehetőséget nyújt a minőségi életre, jólétre és esélyegyenlőségre biztosít.

Erősíteni kell a generációk közti szolidaritást, és biztosítani kell a fenntartható fejlődést. Kísérje figyelemmel a weboldalt hivatalos indulásától, 2009. október 29-től.

forrás: <http://ec.europa.eu>

A Fény-ESE Szociális Központ Alapítvány 2008. évi közhasznúsági jelentése

A 2008. évi számviteli beszámoló főbb adatai (eFt-ban)

Mérleg fő összegei:

Befektetett eszközök	10 064
Forgóeszközök	8 302
Aktív időbeli elhatárolások	131
Eszközök (aktívák) összesen	18 497
Saját tőke	17 757
Kötelezettségek	620
Passzív időbeli elhatárolások	120
Források (passzívák) összesen	18 497

Eredmény-kimutatás fő összegei:

Összes közhasznú tevékenység bevétele	11 840
Összes bevétel	11 840

Közhasznú tevékenység ráfordításai	21 053
Összes ráfordítás	21 053
Tárgyévi közhasznú eredmény	- 9 213
Tájékoztató adatok	
Személyi jellegű ráfordítások	7 367

A FÉNY-ESE Szociális Központ Alapítvány 2008. évben nem nyújtott sem pénzbeli, sem természetbeni támogatást vezető tisztségviselőinek.

Közhasznú tevékenységről szóló beszámoló

Általános cél: A legrászorultabb helyzetű csoportok társadalmi státuszának jobbítása a felnőttképzésre, a közösségépítésre, a

civil hálózat építésére és az önkéntesség társadalmi fontosságára fókuszálva.

Szakmai cél: A munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű emberek (egészségügyi, szociális, etnikai hovatartozás, foglalkoztatási, iskolai végzettség, tartós munkanélküli) foglalkoztatási esélyeinek növelése, munkaerőpiacra történő (re)integrációja, személyre szabott komplex szolgáltatásokkal (betanító, felzárkóztató – elsősorban szociális – szakmai ismereteket nyújtó) képzéssel.

Elvégzett tevékenységek, fejlesztések

– Az Alapítvány felnőttképzési tevékenységének folytatásához szükséges nyilvántartásba vétel 2008. szeptember 29-én lejárt, ezért a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ által a nyilvántartásba vételt újabb 4 évre meghosszabbítottuk, egyúttal a meglévő felnőttképzési tevékenységeket új képzésekkel és szolgáltatásokkal egészítettük ki.

– A Felnőttképzési Akkreditáló Testület (FAT) és a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ által elrendelt ellenőrzés 2008. november 26-án megtörtént, és sikeresen lezárult.

– A „Haldokló betegek testi-lelki ápolása és gondozása szociális intézményben” című szociális továbbképzési tanfolyamunk újabb 3 évig érvényes.

– Az Alapítvány 2008-ban 10 millió forintot adott át az általa alapított VÉDESE Kht-nak fejlesztési és beruházási célra.

Humánerőforrás-fejlesztés, szervezetfejlesztés

– Az OFA/2006/CSZFKN/6125/0157 program lehetővé tette alapítványunk számára 1 fő 30 év alatti diplomás munkatárs foglalkoztatását, ami a bér- és járulékkerhek 1 éves átvállalását jelentette mentorszolgáltatások mellett. Programidőszak: 2007. július 1. – 2009. június 30.

– Oktatók, szakoktatók körének bővítése a felmerült képzési igények szerint.

– A továbbképzéseken, konferenciákon való részvétel a kapcsolatépítésen túl munkatársaink és önkénteseink ismereteinek bővítését szolgálják.

Szakmai kutatási tevékenység

Alapítványunk az alapítói célnak megfelelően évről-évre szakmai kutatásokat végez.

A kutatások területe 2008-ban az új szociális szakellátások, új közösségi alapellátásokhoz kapcsolódó szakmai kutatások és felmérések végzése, helyi és kistérségi szociális szükséglet-diagnózisok felvétele, elemzése és beépítése az ESE szociális koncepciójába.

Az önkéntes mozgalom erősítése kutatási témakörben az agglomerációs településeken élők társadalmi szerepvállalásának

diagnózisát és a lehetséges társadalmi, közösségi terek felkutatását, a helyi civil szervezetek bevonását végeztük el.

Képzési tanfolyamok

2008-ban tevékenységünk az önkéntesek, civil szervezetek munkatársainak és a hátrányos helyzetű munkavállalók akkreditált és OKJ-s képzésére összpontosult. 95 fő kapott oklevelet az általa választott képzés sikeres elvégzéséért.

– *HEFOP-2.2.1-06/1-2006-08-0044. projektben* konzorciumi partnereként vállaltunk képzést, a résztvevők „munkaerő-piaci szociális ügyintéző” oklevelet kaptak. A projekt a térségben előmozdította a civil, az önkormányzati és az állami szereplők közötti együttműködéseket. Képzéseinken és rendezvényeinken vendéglelőadóként uniós képviselő, országgyűlési képviselő, polgármester, munkaügyi kirendeltségvezető, egyetemi előadó illetve civil szervezeti vezetők is részt vettek.

– Az *ESE OFA/NHR-5241/0048 sz. programjában szerződött képzéseink:*

Nonprofit szociális szolgáltatások fejlesztése, csapatépítő tréning II.

– *VÉDESE OFA/NHR-5241/0035 sz. programjában szerződött képzés:*

Számítástechnikai alapismeretek (megváltozott munkaképességű munkavállalók részére)

– *NCA (NCA-CIV-07-A-0150) pályázatban vállalt képzés:*

Nonprofit szociális szolgáltatás fejlesztése

– *Szociális szakmai minősítést kapott, pontszerző tanfolyam* (közfeladatokat ellátó szociális szakemberek részére):

Haldokló betegek testi-lelki ápolása gondozása szociális intézményben

– *OKJ-s képzés* (az ESE munkatársai részére):

Szociális gondozó és ápoló szakképzés

Közösségfejlesztő és egyéb tevékenységeink

Alapítványunk missziójában kiemelt szerepet kap a kistérség civil szervezeteinek támogatása, a közös együttműködés szorgalmazása. Munkatársaink és a szervezetet támogató önkéntesek (25-30 fő éves szinten) rendszeresen aktív résztvevői a térség jótékonyági és közösségfejlesztő rendezvényeinek. Önkénteseink munkája nemcsak képzési tevékenységeink során kiemelt jelentőségű, de egyéb területeken is, mint pályázatírás, szakmai kutatások és a közösségi rendezvények szervezése. Rendezvényeinkkel elősegítjük a közép-magyarországi civil szervezetek együttműködésének fejlődését, valamint az önkormányzatok és a civil szervezetek közötti kapcsolatok és párbeszéd erősítését.

Közhasznúsági jelentésünk megtekinthető székhelyünkön (Pécel, Pihenő u. 2.), valamint a www.egymast-segito.hu honlapon.

1 százalék – köszönet

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik jövedelemadójuk 1%-át intézményünk alapítványának ajánlották fel, s ezzel segítették iskolánk diákjait.

A felajánlásukból kapott 268 719 Ft-ot az alábbiakra használtuk fel:

- tanulóink külföldi szakmai gyakorlatának támogatására,
- tanulók karácsonyi rendezvényei,
- a Szakmai Kiváló Tanulója országos verseny támogatása, melyet iskolánk szervezett,
- Fáy-díjak adományozása.

Adományukat köszönjük:

Péceli Fáy András Alapítvány Kuratóriuma

Minden kedves támogatóknak köszönjük, hogy 2008-ban civil szervezetünk, a Péceli Magyar-Finn Baráti Kör 57.140 Ft-ot kaphatott az 1 %-os felajánlásokból. Ezt az összeget rendezvények szervezésére, kiállítás rendezésére, a Magyar-Finn Társaságnak tagdíjra, valamint a 2009. július 13-19. közötti finnországi utazáshoz (reklám és reprezentációs célokra) használtuk fel. Kérjük önöket, továbbra is támogassák a finn kultúra megismertetését, népszerűsítését célzó munkánkat, városi szintű rendezvényeinket.

Adószámunk: Péceli Magyar-Finn Baráti Kör 18706725-1-13

*A Magyar-Finn Baráti Kör
vezetőisége*

Őszi kalandozások

Beköszöntött az ősz, és olyan finomságok kerülnek az asztalunkra, amiben biztosan megtalálható lesz a sütőtök, a méz vagy a dió, akár sütünk, akár főzünk valamit. Három receptet kínálok, melyek elkészítésekor nemcsak a finom illatokkal csalogatjuk családtagjainkat, de egy meleg tea mellett szívesen is fogyasztjuk majd az ínycsikfőtet és a süteményeket is.

Mustáros, csőben sült mellszeletek

Hozzávalók: 4 db csirkemellfilé, 5 dkg vaj, 1 evőkanál csípős mustár, 2 dl tejföl, 10 dkg reszelt sajt, fehér bors, só

Elkészítés: A csirkemellfiléket vajon hirtelen kisütjük mindkét oldalán, majd jénai tálba lerakjuk őket egymás mellé. A csípős mustárt kikeverjük a tejjel, sóval, fehér borszal megszórjuk, hozzákeverjük a reszelt sajtot. Ezt a keveréket az elősütött csirkemellfilére öntjük. Az edényt lefedjük. A sütőben fél órán át sütjük. Utána fedő nélkül aranyárgára pirítjuk. Köretként zöld-séges párolt rizst vagy vegyes salátát kínálhatunk.

Sütőtökös keksztekercs

Hozzávalók: 1 közepes sütőtök, 30-40 dkg darált keksz, 4 evőkanál darált mák, 2 csomag vaníliás cukor, fahéj.

Töltelékhez: 10 dkg vaj, 15 dkg porcukor, 1 csomag vaníliás cukor, 10 dkg kókuszreszelék, 1dl feketekávé, kókuszreszelék a forgatáshoz.

Elkészítés: A tököt sütőben megsütjük, ha kihűlt, kikaparjuk a belsejét, pépesítjük, aztán hozzáadjuk a mákot, a kekszet, a vaníliás cukrot és egy csipetnyi fahéjat. (A keksszel lehet az állagán javítani.) Egy órán át a hűtőben pihentetjük. Addig a vaját, a cukrot és a kókuszreszeléket összedolgozzuk, és hozzáadjuk a feketekávékat. A masszát kettévesszük, folpackra vizes kézzel kiterítjük téglalap alakúra, erre rákenjük a fele kávé krémet, óvatosan feltekerjük a széleit, és egy réteg alufóliával begöngyöljük. Betesszük a hűtőbe, majd elkészítjük a másik felet. Tálalás előtt a tekercseket megforgatjuk a kókuszreszelékben, és vastagabb szeletekre vágva tálaljuk.

Mézes-diós háromszögek

Hozzávalók: 20 dkg cukor, 1/2 kg liszt, 4 evőkanál olvasztott méz, 1 kávéskanál sütőpor, 3 egész tojás, 20 dkg dió (tej szükség esetén)

A mázhoz: 20 dkg ét- és tejszokoládé vegyesen, 15 dkg margarin

Elkészítés: A hozzávalókat a dió kivételével összekeverjük robotgéppel, egy kivajazott, lisztezett tepsibe öntjük, és a durvára tört dióval megszórjuk. Közepes lángon körülbelül 20 perc alatt sötétbarnára sütjük. A csokoládét gőz fölött a vajjal összeolvasztjuk, és amikor kihűlt, a süteményre öntjük.

*Jó étvágyat kívánok!
Laukóné Mukk Adrienn*

Minőségi, friss pékáruk és cukrászati termékek

az ESE épületében működő
Sütemények és pékáruk boltjában
(Pécel, Pihenő u. 2.)

Minden napra az alábbi pékárukat ajánljuk:

- **Kenyerek** (félkilós): fehér (140 Ft/db), barna (160 Ft/db), molke (260 Ft/db), sajtos (180 Ft/db)
- **Finom pékáruk:** zsemle (20 Ft/db), molke zsemle (40 Ft/db), kiflik (kicsik): tejes (25 Ft/db), sajtos (40 Ft/db), szezámmagos (40 Ft/db), pizzás (130 Ft/db)
- **Pogácsák:** sajtos-tejfölös (1800 Ft/kg), burgonyás (1600 Ft/kg)

A sütőüzem vezetőjének napi ajánlatai

Ha hétfő, szerda vagy péntek, akkor

- tökök kenyér (220 Ft/db), medvehagymás kenyér (160 Ft/db)
- nagy vajas pogácsa (100 Ft/db)
- negyed kilós fonott kalács (160 Ft/db), fél kilós fonott kalács (320 Ft/db), cukros briós (110 Ft/db), túrós batyu (160 Ft/db), ízes (120 Ft/db) és mákos (140 Ft/db) kelt kifli

Ha kedd, akkor

- mákos és diós búrkifli (160 Ft/db),

Ha csütörtök, akkor

- almás, meggyes, mákos, túrós, káposztás rétes (180 Ft/db)

A fentiekben túl napi választékunkban továbbra is megtalálja házi süteményeinket, pitéket, linzereket, tortákat... sokféle ízben.

Nyitva tartás:

hétfőtől péntekig 7-18 óra
szombaton 7-17 óra

A sütőüzemet és a boltot működteti:

VÉDESE Nonprofit Kft. – 2119 Pécel, Pihenő u. 2.

Telefon/fax: (28)454-076 vagy (28)454-077

e-mail: ese@vnet.hu

A sütőüzem vezetője: Kovács Ferenc

Helyreigazítás

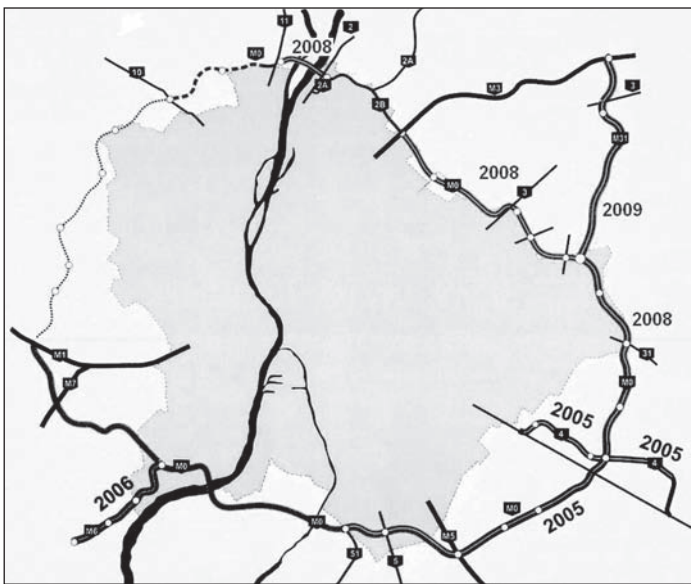
A 2009. júliusi számunk 26. oldalán megjelent díjnyertes Vaníliakrémes sütemény gumicukor díszítéssel recept alatt készítőjének neve helyesen: **Mukkné Tóth Edith**. A szerkesztő

Autópálya fejlesztések

Bővül az M0 déli ága

A Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. az ajánlatok ismételt elbírálását követően – a Közbeszerzési Döntőbizottság 2009. szeptember 23-án kelt határozatának megfelelően – 2009. október 27-én hirdetett eredményt az M0 útgűrű déli szektorának M6 autópálya és 51. sz. főút közötti szakasz bővítésére kiírt közbeszerzési eljárásban. Nyertese az M-0 déli ág II. Konzorcium (vezető: A-HÍD Építő Zrt., tagok: KÖZGÉP Zrt., STRABAG-MML Kft., MAGYAR Aszfalt Kft., COLAS Hungária Kft.) lett, nettó ajánlati ára 34 870 000 003 Ft.

A beruházás folyamán az M0 említett szakaszán – a meglévő

2x2 sávú autópályát folyamatosan fenntartása mellett – megépül a második pálya hézagaiban vasalt, 26 cm vastagságú beton burkolattal. Ezzel az M0 útgűrű említett szakasza 2x3 forgalmi, plusz leálló sávú autópályává bővül.

A fejlesztés során átépítünk összesen 3 csomópontot, és létesítünk 11 darab műtárgyat, melyek közül kettő folyami nagyhíd: a hárosi Duna-híd, valamint a soroksári Dunaág-híd. A környezet védelme érdekében 6,8 hektár véderdőt telepítünk, és 1300 m hosszban zajvédő falat építünk.

A beruházás részeként valósul meg az M0 déli szektor és Budapest XXII. kerület közúti kapcsolatának fejlesztése is. Ebből a célból a Növény utca – 6. sz. főút kereszteződésében külön szintű csomópont kerül kialakításra, és onnan a Nagytétényi útig új, 2x1 sávú útszakasz is épül.

A beruházás az Európai Unió támogatásával valósul meg, a KÖZOP (Közlekedési Operatív Program) keretében. A munkálatok tervezett befejezési határideje 2012. év III. negyedév.

Az M31 autópálya helyzetéről

A terveknek megfelelően épül tovább az M31-es autópálya

Hosszas szervezési és előkészítési munkák után szeptemberben kiváltásra került a Barátság kőolajvezeték, egy nagy átmérőjű (800-as) földgáz vezeték első és második szakasza, valamint a fáklyaudvar. Így elhárult minden akadály a kivitelezési munka folytatása elől.

Az M31-es főpályáján a beton pályaszerkezet és a külső, belső vízelvezetések építése mellett megkezdődött az egyes szakaszokon a beton vágása, melyre azért van szükség, hogy a további száradás, úthasználat stb. során más repedések ne keletkezzenek. Ezen, ún. dilatációs hézagok kitöltése is megindult. A pályaszerkezet építésével egy időben folynak a befejező, alakító földmunkálatok, október közepétől pedig felszerelésre kerülnek a forgalomtechnikai elemek: szalagkorlátok és a portál alapteretek.

Megkezdődtek az autópályát keresztező átvezetések aszfaltozási munkálatai is. Miután felkerülnek majd a szalagkorlátok a lakosok is használatba vehetik az utakat.

Az M31-es autópálya hídépítési munkáiról:

Befejeződött a 64-es számú völgyhíd – ökológiai átjáró – gerendázási munkálata. Összesen 278 db gerendát emelt be és rögzített a helyére a kivitelező.

Elkészült és a záró forgalomtechnikai szemle is lezajlott azon az M3-M31 autópálya csomópontban épült hídon, melyen nyáron több gerenda is megsérült.

Az őszi hónapokra való tekintettel megkezdődtek a növénytelepítési munkák. Már folyik a füvesítés, majd októberben megkezdik a cserjék és fák ültetését. Az elkövetkező hónapban mintegy 309 ezer cserjét és 13 ezer fát fognak telepíteni.

*Fazakas Orsolya kommunikációs vezető
Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.*

2009. november 14.

Délután 16:00

Gryllus Vilmos
Gyermekkoncert

Helyszín: Péceli Szamóca Gyermekház
Pécel, Kossuth tér 7.
(a Szemere Iskola aulájában)

Jegyek elővételben válthatók személyesen a Gyermekházban, a 30/592-0823-as telefonszámon, vagy a sz.agnes@szamoca-gyermekcentrum.hu címen.

Jegyárak:

Elővételben – 800 Ft
Helyszínen – 1000 Ft

ESE Bernd Kleespies Rehabilitációs Központ Pécelen

Örömmel értesítjük Pécel és vonzaskörzetének lakosságát, hogy 2009 októberben megnyitotta kapuját az ESE Házban a Bernd Kleespies Rehabilitációs Központ. Korszerű, jól felszerelt helyiségeinkben gyógytorna, gyógymasszázs, fizioterápia, hidroterápia kezeléseket tudunk nyújtani a kedves gyógyulni vágyó vendégeinknek.

Orosz Adrienn
pszichológus

Ruszkai Katalin
diplomás gyógytornász

Szenyán Istvánné, Zsuzsa
hidroterápiás asszisztens

Pogácsás Istvánné, Piroska
okleveles fizioterápiás szakember

A Központ munkatársai

Tóth Éva
diplomás gyógytornász

Pappné Homolya Andrea
gyógymasszőr terapeuta

Következő kezelések igényelhetők:

- Gyógytorna (egyéni, csoportos),
- Gyógymasszázs (frissítő-, svédmasszázs),
- Fizioterápiás kezelések (ultrahang, TENS, szelektív-ingeráram, iontoforézis kezelés),
 - Hidroterápia: vízszugármasszázs (tangentor), hidromasszázs, ill. lazító fürdő
- Igény esetén lehetőség van a „kijáró gyógytorna” szolgáltatásra Pécel és Isaszeg területén.

A Központ létesítése nagyszerű lehetőséget teremt a lakosság mozgásszervi, egészségi állapotának javítására. Szinte „házhoz” viszi a szakszerű és komplex rehabilitáció lehetőségét.

Az első személyes találkozás alkalmával az esetleges meglévő orvosi papírok áttekintése, és a szakmai tanácsadás ingyenes. A további kezelések időtartama és gyakorisága személyre szóló, az igény szerinti megállapodástól függ.

A Központ nyitva tartása:

hétfőtől-péntekig 8-16:30 között

Jelentkezés és időpont-egyeztetés a szakemberekkel:

Telefonon a (28)454-076 vagy (28)454-077-es számon a 16-os melléklet kérve, személyesen a Pécel, Pihenő u. 2. szám alatt az ESE épületében a Bernd Kleespies Rehabilitációs Központban.

Áraink:

Egyéni gyógytorna: 3000 Ft/óra
Csoportos gyógytorna (minimum 5 fős csoport):
800 Ft/óra/fő
Kijáró gyógytorna (lakáson): 4200 Ft/óra
Gyógymasszázs: 3000 Ft/óra
Hidroterápiás kezelés: 4800 Ft/óra
Elektroterápiás kezelések: 3600 Ft/óra